

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Hemşirelik Anabilim Dalı
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği

[Yüksek Lisans Tezi]

**GEBELİKTE KİLO ALIMININ BEDEN İMAJİ VE CİNSEL MEMNUNİYET İLE
İLİŞKİSİ**

Nimet ÖZCAN
ORCID: 0009-0005-8256-8672

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Sibel KIYAK
ORCID: 0000-0002-7278-2094

Konya – 2024

TEŞEKKÜR

Tez çalışmamda planlanmasında, araştırılmasında, yürütülmesinde ve oluşumunda ilgi ve desteğini esirgemeyen, bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, yönlendirme ve bilgilendirmeleriyle çalışmamı şekillendiren değerli tez danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Sibel KIYAK'a,

Teşekkür ediyorum.

Nimet ÖZCAN

Haziran 2024

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TEZ ONAY SAYFASI.....	vi
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	vii
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ.....	viii
KISALTMALAR.....	ix
ÖZET	xi
ABSTRACT	xii
1. GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. Gebelikte Meydana Gelen Fiziksel Değişimler	3
2.2. Gebelikte Kilo Alımı	3
2.2.1. Kilo alımının gebe sağlığı açısından riskleri.....	4
2.2.2. Kilo alımının bebek sağlığı açısından riskleri.....	4
2.3. Beden İmajı Kavramı	5
2.4. Gebelikte Beden İmajı Kavramı.....	5
2.5. Gebelikte Kilo alımı ve Beden İmajı.....	6
2.6. Cinsel Memnuniyet Kavramı	7
2.7. Gebelikte Cinsel Yaşam ve Değişiklikler	7
2.8. Gebelikte Cinsel Memnuniyet.....	8
2.9. Gebelikte Kilo Alımı ile Beden İmajı ve Cinsel Memnuniyet	10
2.10. Gebelikte Kilo Alımının Beden İmajı ve Cinsel Memnuniyet ile İlişkisinde Hemşirenin Rolü.....	11
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	13
3.1. Araştırmanın Türü	13
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	13
3.2.1. Araştırmaya dahil edilme kriterleri	13
3.2.2. Araştırmadan dışlama kriterleri.....	13
3.3. Veri Toplama Tekniği ve Araçları	14
3.3.1. Katılımcı bilgi formu.....	14
3.3.2. Gebelikte Beden İmajı Ölçeği	14
3.3.3. Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği.....	14
3.4. Verilerin Toplanması.....	15
3.5. Araştırmanın Değişkenleri	15
3.5.1. Bağımsız değişkenler	15

3.5.2. Bağımlı değişkenler.....	15
3.6. Araştırmanın Etik Boyutu	15
3.7. Sınırlılıklar	16
3.8. Verilerin Analizi.....	16
4. BULGULAR.....	17
4.1. Araştırmada Yer Alan Gebelerin Sosyodemografik, Obstetrik, Kilo Alımına İlişkin Özellikleri, Gebelikte Beden İmajı Ölçeği Puan Düzeyi ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği Puan Düzeyi ile İlgili Bulgular.....	17
4.2. Araştırmada Yer Alan Gebelerin Kilo Alımına İlişkin Özellikler ile Ölçek Puanları Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Bulgular	20
4.3. Araştırmada Yer Alan Gebelerin Cinsel Memnuniyet Ölçeği Puan Düzeyini Açıklayan Bağımsız Değişkenlerin Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi ile Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular	22
5. TARTIŞMA	23
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	29
6.1. Sonuç.....	29
6.2. Öneriler.....	29
7. KAYNAKLAR.....	31
8. EKLER.....	43
8.1. EK 1 Katılımcı Bilgi Formu.....	43
8.2. EK 2 Gebelikte Beden İmajı Ölçeği.....	45
8.3. EK 3 Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği	48
8.4. EK 4 Etik Kurul Belgesi.....	50
8.5. EK 5 Ölçek İzinleri	51
8.6. EK 6 Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu.....	52

TEZ ONAY SAYFASI

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans NİMET ÖZCAN'ın “**Gebelikte Kilo Alımının Beden İmajı ve Cinsel Memnuniyet ile İlişkisi**” başlıklı tezi tarafımızdan incelenmiş; amaç, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Konya / 11/06/2024

Tez Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Sibel KIYAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Seydişehir Kamil Akkanat Sağlık Bilimleri Fakültesi
Doğum ve Kadın Hastalıklar Hemşireliği AD.

Jüri Üyesi Prof. Dr. Emel EGE
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği AD.

Jüri Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Halime Esra MERAM
Selçuk Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği AD.

Yukarıdaki tez, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun 26/06/2024 tarih ve 13/8 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Hasibe VURAL
Enstitü Müdürü

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Gebelikte Kilo Alımının Beden İmajı ve Cinsel Memnuniyet ile İlişkisi başlıklı tez çalışmamın toplam **31** sayfalık kısmına ilişkin, 27/06/2024 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **% 9** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

Tez kabul sayfası hariç
Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
Önsöz hariç
İçindekiler hariç
Simgeler ve kısaltmalar hariç
Materyal ve metot hariç
Kaynaklar hariç
Alıntılar dahil
7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

27/06/2024

Nimet ÖZCAN

Dr. Öğr. Üyesi Sibel KIYAK

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

11/06/2024

Nimet ÖZCAN

KISALTMALAR

BKİ	: Beden Kütle İndeksi
GBİÖ	: Gebelikte Beden İmajı Ölçeği
IOM	: Ulusal Tıp Enstitüsü
SS	: Standart sapma

TABLULAR LİSTESİ

Tablo No	Sayfa No
Tablo 4.1. Gebelerin Sosyo-Demografik Özellikleri (n=238)	178
Tablo 4.2. Gebelerin Obstetrik Özellikleri (n=238).....	18
Tablo 4.3. Gebelerin Kilo Alımı ile İlgili Özellikleri (n=238)	19
Tablo 4.4. Gebelikte Beden İmajı Ölçeği ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği'ne İlişkin Değerler	19
Tablo 4.5. Gebelerin Kilo Alımına İlişkin Özellikler ile Ölçek Puanları Arasındaki İlişki.....	21
Tablo 4.6. Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği Toplam Puanına Etki Eden Bağımsız Değişkenlerin Belirlenmesi	22

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Hemşirelik Anabilim Dalı
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği
[Yüksek Lisans Tezi]

GEBELİKTE KİLO ALIMININ BEDEN İMAJİ VE CİNSEL MEMNUNİYET İLE İLİŞKİSİ

Nimet ÖZCAN

Konya-2024

Gebelik sürecinde alınan kilolar, kadınların beden imajlarını yeniden değerlendirmelerine yol açabilir ve bu durum cinsel memnuniyet düzeylerini etkileyebilir. Bu çalışma gebelikte kilo alımının beden imajı ve cinsel memnuniyet ile ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türdedir. Araştırmanın örneklemini, üçüncü trimester dönemindeki 238 gebe oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu, Gebelikte Beden İmajı Ölçeği ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Pearson korelasyon analizi ve doğrusal regresyon (enter metodu) analizi kullanılmıştır.

Gebelerin ortalama yaşı $29,47 \pm 5,23$ olup, %58,4'ü üniversite mezunu ve %50,4'ü çalışmaktadır. Gebelik öncesi beden kütle indeksi ortalaması $23,35 \pm 3,60$ iken, gebelik sürecinde alınan kilo ortalaması $9,35 \pm 3,50$ 'dir. Gebelikte ortalama $9,35 \pm 3,50$ kilo aldığı belirlenmiştir. Gebelerin Beden İmajı Ölçeği'nden aldıkları toplam puan ortalaması $84,87 \pm 20,16$ puan, Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puan ortalaması $88,88 \pm 15,92$ olarak hesaplanmıştır. Gebelikte Beden İmajı Ölçeği, Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p < 0,001$). Gebelikte kilo alımının beden imajı ve cinsel memnuniyet arasında ilişkinin olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$). Gebelerde beden imajı puanı cinsel memnuniyet puanının %40'ını açıklamaktadır.

Sonuç olarak, gebelerin beden imajı ile cinsel memnuniyet düzeyleri arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişki olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda, hemşirelerin, doğum öncesi bakımda kilo alımının kontrol edilmesini destekleyerek gebelere beden imajı konusunda farkındalık sağlamalıdır. Gebelere beden imajı ve cinsel sağlık konularında farkındalık sağlayıp emosyonel bakım sunmalıdır. Ayrıca, gebelerin beden algısını iyileştirmek için psikolojik destek sağlanması ve cinsel sağlık konusunda danışmanlık hizmetlerinin sunulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden imajı, Cinsel memnuniyet, Gebelikte kilo alımı.

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Health Sciences
Department of Nursing
Obstetrics and Gynecology Nursing
[Master Thesis]

THE RELATIONSHIP BETWEEN WEIGHT GAIN DURING PREGNANCY AND BODY IMAGE AND SEXUAL SATISFACTION Nimet ÖZCAN

Konya-2024

Weight gained during pregnancy may cause women to re-evaluate their body image, which may affect their level of sexual satisfaction. This study was conducted to determine the relationship between weight gain during pregnancy and body image and sexual satisfaction.

The research is descriptive and relationship-seeking. The sample of the study consisted of 238 pregnant women in the third trimester. A personal information form created by the researcher, the Pregnancy Body Image Scale and the Women's Sexual Satisfaction Scale were used to collect data. Number, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation analysis and linear regression (enter method) analysis were used to analyze the data.

The average age of pregnant women is 29.47 ± 5.23 , 58.4% are university graduates and 50.4% are working. While the average body mass index before pregnancy was 23.35 ± 3.60 , the average weight gained during pregnancy was 9.35 ± 3.50 . It was determined that she gained an average of 9.35 ± 3.50 kilograms during pregnancy. The total mean score of pregnant women from the Body Image Scale was calculated as 84.87 ± 20.16 points, and the total mean score of the Women's Sexual Satisfaction Scale was calculated as 88.88 ± 15.92 . It was found that there was a positive and moderately significant relationship between the Pregnancy Body Image Scale and the Female Sexual Satisfaction Scale ($p < 0.001$). It was determined that there was no relationship between weight gain during pregnancy, body image and sexual satisfaction ($p > 0.05$). The body image score explains 40% of the sexual satisfaction score in pregnant women.

As a result, it was found that there was a positive and significant relationship between the body image of pregnant women and their sexual satisfaction levels. In line with these results, nurses should raise awareness about body image in pregnant women by supporting weight gain control in prenatal care. It should raise awareness about body image and sexual health and provide emotional care to pregnant women. Additionally, it is recommended to provide psychological support and sexual health consultancy services to improve the body image of pregnant women.

Keywords: Body image, Pregnancy weight gain, Sexual satisfaction.

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Gebelik, kadınların hayatlarında vücut şekillerinde ve kilolarında hızlı değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Bu süreç aynı zamanda kadınların kilo alımının beklenildiği ve teşvik edildiği bir süreçtir (McKinley ve ark., 2018). Kilo alımı, fetüsün, plasentanın, amniyotik sıvının ve hücre/doku artışının (yağ, kan volümü, dokular arası sıvı) bir sonucudur (Kocatepe 2017). Gebelikte kilo alımının korunması, gebelerin ve gelişen fetüslerin sağlığı için önemlidir (Salazar 2024). Ancak maternal obezite, gestasyonel diyabet, preeklampsi, sezaryen doğum, doğum indüksiyonu, erken doğum, olması gerekenden büyük bebek, makrozomi, doğum sonrası kanama gelişme riskini arttırmakta ve doğal vajinal doğum olasılığını azalmasına neden olmaktadır (Golab ve ark., 2018; Howell ve Powell 2017; Poston ve ark., 2016). Bu riskleri azaltmak amacıyla, Amerikan Tıp Enstitüsü (IOM) 2009 yılında gebelerin ideal gebelikte kilo alımı önerilerini yayınlamıştır. IOM, gebelik öncesi BKİ zayıf kadınlar için 12,5-18 kg, normal ağırlıkta olanların için 11,5-16 kg, fazla kilolu kadınlar için 7,0-11,5 kg ve obez kategorisindeki kadınlar için ise 5,0-9,0 kg alımı önermektedir (IOM 2009). Bu önerilere rağmen gebelerin yaklaşık %50'si önerilenden daha fazla kilo almaktadır (Daşıkın ve Emlek 2021; Lim ve ark., 2019).

Gebelikte fazla kilo alımı, sadece anne ve fetüs sağlığı için değil, aynı zamanda beden imajını da olumsuz yönde etkileyebilir (Şeker ve ark., 2021). Beden imajı, kişinin düşüncelerinde beliren ve vücudun gerçekte nasıl olduğundan bağımsız olarak şekillenen algıdır (Shoraka ve ark., 2019). Gebelik döneminde, bazı kadınlar alınan kilonun geçici ve annelik için olağan olduğunu düşünüp memnuniyet verici olabilir. Ancak, bu süreç bazı gebeler için beden imajını yeniden değerlendirdikleri bir dönem haline gelebilir. Kilo alımı ve vücut şeklindeki değişiklikler, bazı kadınlar arasında vücut memnuniyetinde azalmaya neden olabilmektedir (Şeker ve ark., 2021). Gebelik sürecindeki bu algılar, özgüven, benlik saygısı ve beden imajı algılamalarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Gebelik ilerledikçe, bazı kadınlar kendilerini daha büyük ve çekici olmayan bir şekilde algılama eğiliminde olabilirler (Tutkuviene ve ark., 2018). Araştırmalar, gebelikte alınan kilo ile beden imajı arasında ters bir ilişki olduğunu göstermektedir (Şeker ve ark., 2021; Kök ve ark., 2018). Bu dönemdeki beden imajındaki değişiklikler, kadının cinsel yaşamını da etkileyebilmektedir (Fernández-Carrasco ve ark., 2023).

Cinsel memnuniyet, bireyin cinsel ilişkiyle ilgili sıklık, doyum, dokunma, kaçınma gibi bileşenlerin subjektif değerlendirmelerinden kaynaklanan bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Duman, 2019). Gebelik, kadının yaşamında fizyolojik ve psikolojik değişikliklerle birlikte

cinsel yaşamında da değişikliklere neden olabilir. Gebelik sırasında yaşanan bulantı, kusma, karın büyümesi, cilt değişiklikleri gibi fizyolojik değişimler, cinsel yaşamı olumsuz etkileyebilir (Tutkuviene ve ark., 2018). En belirgin fiziksel değişim ise kilo artışıdır (Akbaş ve Şeker, 2022). Hızlı kilo alımı, motilitede azalma, bitkinlik, solunum şikayetleri, sık idrara çıkma, meme ucu akıntısı, pelvik bağ ve vücut ağrıları gibi faktörler cinsel aktiviteyi zorlaştırabilir (Şahin ve Yazıcı, 2022). Bu durum, kadınların cinsel memnuniyetini olumsuz etkileyebilir. Literatürde, gebelik öncesi döneme göre kilo alımının cinsel memnuniyette azalmaya neden olduğu belirtilmektedir (Güney ve Bal, 2023). Gebelik sürecinde fiziksel değişimlere uyum sağlayabilen gebelerde ise cinsel memnuniyet düzeyinin arttığı gözlemlenmektedir (Kracun ve ark., 2018). Olumlu beden imajına sahip olan gebelerin, cinsel yaşamlarından daha fazla memnuniyet duydukları belirtilmektedir (Nakic Rados ve ark., 2013).

Gebelik sürecinde, beden imajı ve cinsel memnuniyet arasında trimesterlere göre farklılıklar görülmektedir. Birinci trimesterde beden imajı ile cinsel memnuniyet arasında pozitif bir ilişki olduğu belirtilirken (Dinç, 2013), ikinci ve üçüncü trimesterlerde bu ilişkinin olumsuz etkilendiği gözlemlenmiştir (Köksal, 2018; Dinç, 2013). Kadınlar genellikle gebelikte cinselliğın tartışılmasını tabu olarak gördükleri için sağlık profesyonellerine sormakta çekingenlik yaşayabilirler. Bu nedenle doğum öncesi bakımda, hemşirelerin kilo alımı, beden imajı ve cinsel yaşam konularında değerlendirme yapmaları son derece önemlidir. Bu çalışma, gebelikte alınan kilonun beden imajı ve cinsel memnuniyet üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın Soruları

- Gebelerin beden imajı puan düzeyi nedir?
- Gebelerin cinsel memnuniyet puan düzeyi nedir?
- Gebelerde kilo alımı beden imajı puanı ile ilişkili midir?
- Gebelerde kilo alımı cinsel memnuniyet puanı ile ilişkili midir?
- Gebelerde cinsel memnuniyet puanını etkileyen risk faktörleri nelerdir?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Gebelikte Meydana Gelen Fiziksel Değişimler

Gebelik sürecinde birçok fiziksel ve psikolojik değişimler yaşanmaktadır (Tekdal 2022). Fizyolojik olarak; kardiyovasküler sistemde kalp hızı, atım hacmi ve kalp debisi artışı, sol ventriküler de hipertrofi, sistemik vasküler direncin azalması; solunum sistemin de artmış solunum hızı, azalmış fonksiyonel rezidüel kapasite görülebilir. Gastrointestinal sistemde alt özofagus sfinkter tonusunda azalma, aspirasyon riskinde artış, karaciğer enzimlerinde azalma (ALT, AST, GGT), alkalın fosfatazda artış; üriner sistemde renal kan akışında ve glomerüler filtrasyon hızında artış, plazma üre ve kreatinin düzeyinde azalma, idrar proteini ve glikozunda artış, idrar yolu enfeksiyonu riskinde artış, kas-iskelet sisteminde artan bağ gevşekliliği görülebilir. Endokrin sistemde progesteron ve östrojen artışı, tiroid hiperplazisi, geçici hipertiroidizm, insülin direnci, kortizol sekresyonunda artış, plasental relaksin sekresyonu görülebilir. Nörolojik sistemde beyin omirilik sıvı basıncının artması, epidural damarların tıkanması, lokal anestezi duyarlılığın artması, minimum alveolar konsantrasyonun azalması; dermatolojik olarak melanosit uyarıcı hormon striae gravidaruma bağlı yüz, boyun ve karın bölgesinde hiperpigmentasyon görülebilir. Bunlara ek olarak karbonhidrat, protein ve yağ metabolizmasında artış mevcuttur (Talbot ve Maclennan 2016). Psikolojik olarak ise yeme bozuklukları, beden imajı memnuniyetsizliği, ambivalan duygular, sıklıkla duygu durum değişiklikleri, anksiyete, öfke, umutsuzluk, uykusuzluk, cinsel işlevde bozulma ve depresyon benzeri durumlar yaşayabilir (Traylor ve ark., 2020).

2.2. Gebelikte Kilo Alımı

Gebelikte kilo alımı, anne ve bebek sağlığı için oldukça önemlidir. İdeal kilo alımı hem gebelik sürecinde hem de doğum sonrasında sağlıklı yaşam için önem arz etmektedir (Soltani ve ark., 2017). Gebelikte kilo alımı, fizyolojik faktörlerin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Bu kilo artışının %30'u fetüs, amniyotik sıvı ve plasenta ilişkilidir; %70'i ise uterus, hormonlardan kaynaklanan yağ metabolizması artışı, meme dokusunun artışı gibi fizyolojik olaylarla bağlantılıdır (Kaplan 2022; Şeker ve ark., 2021).

Son yıllarda, gebe kalmadan önce fazla kilolu olan ve gebelik sürecinde aşırı kilo alan kadınların hem kendi sağlıkları hem de bebeklerinin sağlığı üzerinde olumsuz etkileri olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, doğum öncesi bakımda yer alan sağlık profesyonelleri için giderek daha fazla önem kazanmıştır. Ulusal Tıp Enstitüsü (IOM), 1970 yılında, gebelikte ideal kilonun belirlenmesi amacıyla bir kılavuz yayınlamıştır. Demografik değişikliklerle birlikte, bu kılavuz

2009 yılında revize edilmiştir. IOM 2009 kılavuzu, hazırlanırken Dünya Sağlık Örgütü'nün beden kütle indeksi değerleri temel alınarak ideal gestasyonel kilo hedefi aralıkları belirlenmiştir. IOM 2009'a göre gebe kalmadan önce BKİ 18,5 kg/m² altında olanlar zayıf, 18,5-24,9 kg/m² olanlar normal, 25,0-29,9 kg/m² olanlar fazla kilolu, 30,0 kg/m² ve üzeri olanlar obez olarak kabul edilir. Gebelikte alınması gereken ideal kilo önerileri; gebelik öncesi BKİ'si düşük olan anne adayları için 12,5-18 kg, normal olanlar için 11,5-16 kg, fazla kilolu olanlar için 7-11,5 kg ve obezler için 5-9 kg arasındadır (IOM 2009).

Türkiye'de Sağlık Bakanlığı'nın Doğum Öncesi Bakım Yönetim Rehberi, gebelik sürecinde ve trimesterlerde BKİ'ye göre ideal kilo alımını içermektedir. Ancak, yapılan çalışmalar, gebelerin yaklaşık yarısının önerilen kilo alımını aştığını göstermektedir (Salmon ve ark., 2019). Alınan fazla kilolar hem anne hem bebek sağlığını tehlikeye atar (Goldstein ve ark., 2017). Bu nedenle, gebelikte kilo kontrolüne odaklanmak hem gebe birey hem de bebek sağlığı için önemli adımdır.

2.2.1. Kilo alımının gebe sağlığı açısından riskleri

Gebelik öncesi dönemde normal BKİ değerlerine sahip olan kadınlarda gebelik ile birlikte BKİ'lerde artış söz konusudur. İdeal kilo alımının üzerinde kalan gebe kadınlar, bir dizi olası risklerle karşılaşabilirler. Bu sıkıntılar, doğum sonrası yaşam boyunca devam edebilir ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyebilir. Özellikle gebelik sürecinde aşırı kilo alımının, çeşitli sağlık sorunlarına yol açabileceği bilinmektedir. Bu sağlık sorunları arasında gestasyonel diyabet, preeklampsi, sezaryen doğum gibi riskler öne çıkmaktadır (Choi ve ark., 2017). Bu riskler gebelik döneminde abortus, gestasyonel diyabet, gebelik hipertansiyonu, preeklampsi, eklampsi, tromboembolizm olarak değerlendirilebilir. İntrapartum dönemde doğum indüksiyonu, enstrümantal doğum, sezaryen doğum, preterm doğum, postterm doğum, fetal distress, ölü doğum, erken membran rüptürü, omuz deformitesi ile ilgili olumsuzluklar olarak ifade edilir. Postpartum dönemde doğum sonu kanama, anne ölümü, gecikmiş yara iyileşmesi, enfeksiyon olarak belirtilmektedir (Grieger ve ark., 2021; Liu ve ark., 2019; Brown ve ark., 2018; Korkmaz ve ark., 2016).

2.2.2. Kilo alımının bebek sağlığı açısından riskleri

Gebelikte önerilen sınırların dışında kilo alımı bebek sağlığı için risk etmeni olabilir. Gebelikte yetersiz kilo alımının, bebek sağlığı için bir risk faktörü olmadığı ifade edilmektedir. Obez gebelerin önerilen kilo alımının altında kilo almalarının bile bir risk faktörü olmadığı belirtilmiştir (Arslan ve ark., 2022). Ancak, aynı zamanda obez gebelerde kilo alımının ileri

derecede kısıtlanmasının preterm doğum, düşük doğum ağırlıklı bebek ve perinatal mortalite oranının artırabileceğini gösteren çalışmalar da bulunmaktadır (Erkılıç ve Özenoğlu 2022). Literatür incelendiğinde, fazla kilo alımının intrauterin dönemde konjenital anomali, neonatal asfiksi, perinatal ölüm riskini artırabileceği; yenidoğan döneminde düşük APGAR skoru, makrozomi, düşük doğum ağırlığı, hipoglisemi, yeni doğan yoğun bakım ünitesine kabul gibi durumları beraberinde getirebileceği belirtilmektedir; çocukluk döneminde ise yeme bozuklukları ve obezite olarak belirtilmektedir (Grieger ve ark., 2021; Liu ve ark., 2019; Soltani ve ark., 2017; Howell ve Powell, 2017). Çocukluk döneminde ise yeme bozuklukları ve obezite olarak belirtilmektedir (Erkılıç ve Özenoğlu 2022).

2.3. Beden İmajı Kavramı

Beden imajı, kişinin dış görünüşünün içsel temsili olarak tanımlanmaktadır. Bedenle ilgili kendilik algılarını, düşünceler, inançlar, duygular ve davranışlar da dahil olmak üzere kişisel tutumları kapsamaktadır (Grogan 2016). Bu çok boyutlu kavram dört etmeden oluşmaktadır. Genel-öznel tatmin (bedenin değerlendirilmesi), şefkat (bedenle ilgili duygular), bilişler (görünüş ve beden hakkındaki inançlara yatırım) ve davranışlar (vücudun maruz kaldığı durumlardan kaçınma) olarak ifade edilebilir (Grogan 2016). Beden imajı, cinsiyet, etnik ve sosyokültürel faktörlerle ilgili birçok bileşeni içeren karmaşık bir olgudur. Vücudun çoklu zihinsel temsilleri düşüncesi yirminci yüzyılın başlarında doğmuştur. Yıllar geçtikçe, bu kavram alanyazında önemli bir araştırma konusu olmuştur (Riva 2018). Beden imajı terimi resmi olarak Schilder tarafından ortaya atılmıştır ve yaygın olarak kullanılan tanımı şu şekildedir; “Beden imajı, kendi bedenimizin zihnimizde oluşturduğumuz resmidir, yani bedenin kendimize görünüşüdür” (Schilder 1951). Beden imajı ile içinde bulunulan zamanda kişinin kendi bedeninin, duygulanımları, tutumları ve bilişi içeren bilinçli zihinsel bir temsil kastedilmektedir (Pitron ve ark., 2018).

2.4. Gebelikte Beden İmajı Kavramı

Gebelik sırasında vücut büyüklüğü ve şekli hızla değişirken, bu dönemdeki fiziksel semptomlar daha belirgin hale gelir. Bu değişiklikler, kadınları sosyo-kültürel olarak belirlenmiş zayıf vücut şeklinden daha da uzaklaştırır. Bu durum, vücut imajına ilişkin yaygın sosyokültürel teorilere göre, gebeliği beden imajı açısından özel bir risk dönemi haline getirir. Gebelik fizyolojik bir süreç olsa da, kadın hayatında psikolojik olarak duygusal değişimlerin yaşandığı dönemdir. Gebenin dış görünümünde hızlı bir değişim söz konusudur; ağırlık artışı,

cilt renginde değişiklikler, kas-iskelet sistem değişiklikleri gibi faktörler gebeyi etkiler ve gebenin duygulanımlarda bazı problemlere sebep olur (Fahami ve ark., 2018).

Beden imajı, yeme davranışları, sosyal kaygı düzeyi, cinsel davranış biçimi, sosyal ilişkiler ve duygusal durumla ilişkilidir (Doğrul ve Dikmen 2023). Gebeliğin erken evrelerinde beden imajının gebelik öncesi döneme göre olumsuz etkilendiği bildirilmiştir (Tunç ve Amanak 2023). Beden imajı algısı yüksek olan kişiler daha yaratıcı, başarılı, sağlıklı, kendine güvenen, iddialı ve kendini ifade edebilen bireyler olarak sosyal açıdan uyumlu olarak görülürler. Gebe kadınlar, kendilerini şişman ve daha az çekici hissettiklerini fark ettiklerinde beden imajı algıları olumsuz etkilenebilir (Gür ve Pasinlioğlu 2020). Gebelik sırasındaki beden imajı bozuklukları, anne depresyonu ve düşük özsaygı, kısıtlanmış yeme bozukluğu, olumsuz anne-fetal bağlanma, obezite, emzirme niyetinin azalması ve sigara içme davranışı gibi olumsuz sağlık sonuçlarıyla ilişkilendirilmiştir (Roomruangwong ve ark., 2017).

Gebelik sırasında annenin beden imajı, aynı zamanda doğum sonrası beden imajının annenin doğum öncesi ve doğum sonrası kilo düzenlemesinin de önemli bir belirleyicisi olabilir. Ancak, gebelik öncesinden gebeliğe ve gebelik süresince beden imajı kaygılarının gelişimine ilişkin sonuçlar karışiktır. Bazı bulgular, gebelik öncesine kıyasla gebelik sırasında oldukça istikrarlı hatta daha iyi bir vücut imajı olduğunu öne sürerken, bu da vücut imajı standartlarının gebelik sırasında esneyebileceğini göstermektedir (Küçükkaya ve ark., 2020). Gebelik, kilo almanın gerekli olduğu ve sosyal olarak kabul edildiği ve bu nedenle kadının hayatının diğer dönemlerine göre daha az damgalandığı bir dönem olarak düşünülebilir ve üreme rolüne fiziksel görünümünden daha fazla değer verilebilir (Avcı ve Daşikan 2021; Çelik ve Samur 2018). Buna karşın önemli bir alt grubun klinik olarak anlamlı beden imajı endişeleri yaşadığına dair kanıtlar da vardır (İnanır ve ark., 2015). Dahası, bazı çalışmalar, gebelik sırasında önemli ölçüde daha olumsuz bir vücut imajı yaşadığını ve gebelik boyunca vücut memnuniyetinde bir düşüş yaşadığını ileri sürmektedir (Smith ve ark., 2018). Swanson ve ark. (2017) belirttiklerine göre gebelikteki kilo artışına bağlı bedendeki değişikliklerin kişide özyetersizlik hissi ve stres gibi duygusal olumsuzluklara sebep olduğu ve sonuç olarak beden imajının da olumsuz etkilendiği ifade edilmektedir.

2.5. Gebelikte Kilo Alımı ve Beden İmajı

Gebelik, bir kadının hayatında kilo alımının teşvik edildiği ve beklendiği dönemdir. Gebelikte kilo alımı, çok büyük fiziksel ve fizyolojik değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Aşırı kilonun hem anne hem de çocuk için zararlı olduğunu tanımlayan çok sayıda araştırmaya ek

olarak, Gebelikte vücut imajı kaygılarının belirgin olduğunu öne süren giderek artan sayıda araştırma vardır (Çelikkan 2021). Göreceli olarak kısa (40 hafta) bir süre içinde vücut büyüklüğü, şekli ve ağırlığında meydana gelen hızlı değişiklikler, gebeliği kadınların vücut imajlarını ve beden tutumlarını yeniden değerlendirebilecekleri bir dönem haline getirmektedir (Avcı ve Daşkan 2021). Gebelikte beden imajı kaygıları giderek daha fazla araştırılmasına rağmen, az sayıda çalışma ve yakın zamanda yapılan hiçbir araştırma, beden imajı ile gebelikte kilo alımı arasındaki ilişkiyi incelememiştir. Bu konuda İnanır ve arkadaşları (2015) tarafından yürütülen araştırma, gebelikte kilo alımına karşı daha olumsuz tutumlar yaşayan kadınların daha düşük beden imajı algısı yaşadıklarını buna karşın Şeker ve arkadaşları (2021) gebelikte kilo alımı ile beden imajı arasında bir ilişki olmadığını bildirmiştir (Şeker ve ark., 2021; İnanır ve ark., 2015). Küçükkaya ve arkadaşlarının (2020) yaptığı bir çalışmada, gebelik öncesi BKİ kontrol edildiğinde, gebelikte daha fazla kilo alan kadınların gebelikte kilo alma konusundaki olumsuz tutumlarını ifade etme olasılıklarının daha yüksek olduğunu bildirmiştir (Küçükkaya ve ark., 2020). Bu çalışmalar beden imajı ile kilo alımı arasında bir ilişkinin olabileceğini düşündürmektedir. Japonya’da yapılan bir çalışmada gebelerin doğum öncesi ve sonrasında kilo alıp beden imajı algılarının olumsuz etkilenmesinden korktukları için beslenmelerini gereğinden fazla kısıtladıkları bildirilmiştir (Shirashi ve ark., 2018).

2.6. Cinsel Memnuniyet Kavramı

Cinsel memnuniyet kişinin cinsel ilişkileriyle ilgili olumlu ve olumsuz yönlerin değerlendirilmesiyle ortaya çıkan duygusal bir tepki olarak tanımlanabilir (Duman 2019). Bir başka şekilde ise cinsel memnuniyet, kişinin cinsel ilişkiye dair sıklık, doyum, dokunma, kaçınma gibi bileşenlerin olumlu veya olumsuz değerlendirilmesinden kaynaklanan subjektif veriler olarak belirtilmektedir (Traen ve ark., 2019). Bir araştırma bulgusu olarak cinsel memnuniyet sosyodemografik değişkenlerden ziyade kişilerarası değişkenlerden daha çok etkilenmektedir (Auslander ve ark., 2007). Bilgi, tutumlar ve dini değerler gibi cinselliğe yönelik değerler, muhafazakâr cinsel tutumlar, anksiyete; koroner kalp hastalığı veya depresyon, zayıf fiziksel sağlık ve düşük enerji, düşük cinsel tatmin ve mahremiyet eksikliği gibi çevresel engeller cinsel memnuniyeti etkilemektedir (Rausch ve ark., 2021).

2.7. Gebelikte Cinsel Yaşam ve Değişiklikler

Gebelik, bir kadının vücudunda meydana gelen biyolojik bir dönüşümden çok daha fazlasıdır; daha ziyade, bir kadının rahminde bir fetüsün bulunması, vücudunun büyük fizyolojik, anatomik ve hatta davranışsal değişikliklere uğradığı hayatındaki en samimi,

duygusal ve kişisel dönemdir. Bu hassas dönemde kadının cinsel yaşamını etkileyebilecek ve birlikte olduğu eşyle cinsel bağlarını bozabilecek yoğun fizyolojik değişikliklerin olduğu bir dönemdir. Gebeliğin fizyolojik etkisi aynı zamanda anne adaylarının cinsel ve evlilik ilişkilerinde ve cinsel davranışlarında değişikliklere neden olur (Şahingöz 2021; Aksoy ve ark., 2019). Gebelik aynı zamanda çiftin ebeveynliğe hazırlandığı, ikili ilişkilerden üçlüye yoğun bir değişimin olduğu ve bu sırada partnerle cinsel yaşamın daha fazla önem kazandığı bir dönemdir. Ancak gebelikte cinsel istek, uyarılma ve tatminin azalması gibi cinsel aksaklıklara sık rastlanır. Çoğunlukla gebelik ilerledikçe kadının ağrısı artar ve çekicilik duygusu, cinsel ilişki sıklığı ve süresi, cinsel isteği, orgazma ulaşma yeteneği ve cinsel tatmini azalır. Yapılan çalışmalarda gebelerde cinsel aktivitenin, fetüs veya gebeliğe zarar verebileceği düşüncesi ile ilgili inançlar nedeniyle, cinsel ilişkiyi istememe, cinsel aktivitede azalma, cinsel pozisyonlarda değişiklikler, ön sevişme ve cinsel ilişki sıklığında azalma bildirilmiştir (Güney ve Bal 2023; Bilge ve ark., 2021; Karabulutlu 2018). Eşyle tercih ettiği cinsel yaşamı sürdürmekte zorluk yaşayan gebe kadınlar için, cinsel davranıştaki tipik değişikliklerin farkındalığı, gebelik sırasındaki diğer bedensel değişiklikler kadar önemlidir. Gebelik belirtileri (yorgunluk, fiziksel rahatsızlık, bulantı, kusma), gebelik sırasında cinsel ilişkiden kaçınmanın yaygın nedenleri olarak ve cinsel işlevsellik sorunları (kadınların uyarılma veya arzu güclüğü veya artan ağrı gibi cinsel işlevsellikte düşüşler yaşaması, cinsel memnuniyetsizlik) gibi nedenler arasında yer alır (Ruken 2023; Er 2020; Karabulutlu 2018; Çavuş 2017). Gebelikte cinsel aktiviteden kaçınmanın sosyo-dinsel tutumun bir sonucu olduğuna inanılmaktadır (Nakic Rados ve ark., 2015). Gebeliği tehdit ettiği ve gebelik sırasında komplikasyonlara neden olduğu düşünülen cinsel aktiviteye bağlı korkular, gebe çiftler tarafından sıklıkla yaşanmaktadır. Gebenin gebelikte cinsel ilişkiye dair bakışları farklı şekilde rapor edilmiştir. Bazı gebe kadınlar gebelikte seksin cinsel ilişkiyi ve fetal sağlığı iyileştirdiğine inanırken bazıları bu dönemde düşük, fetal enfeksiyon, membran yırtılması, kanama, erken doğum ve annede enfeksiyon gibi olumsuz inançlara sahipti (Ribeiro ve ark., 2017). Ancak bu olumsuz tutumlar gebelik döneminde çiftlerin ilişkilerinde ve sağlıklı cinsel davranışlarında bozulmalara neden olabilir (Staruch ve ark., 2016). Cinsel memnuniyetin değerlendirilmesi bu süreçte çok önemlidir.

2.8. Gebelikte Cinsel Memnuniyet

Cinsel memnuniyet kavramı kişinin cinsel yaşam kalitesinden memnunluk niteliğini ifade etmektedir. Cinsel memnuniyet, gebelik sürecinde çeşitli fiziksel ve psikolojik faktörlerden, duygulardaki değişikliklerden, cinsel isteklerden, cinsel ilişki sıklıklarından etkilenebilir (Khalesi ve ark., 2018). Cinsel memnuniyet, kadının yaşam döngüsündeki yaş,

hormonal durum, gebelik, doğum, emzirme, tıbbi bozukluklar, duygu durum değişiklikleri, depresyon gibi herhangi bir fizyolojik, psikolojik veya patolojik olaydan etkilenebilmektedir. Tüm bu değişiklikler doğrudan veya dolaylı olarak gebe kadınların cinsel davranışlarını çeşitli şekil ve düzeylerde etkilemektedir. Gebelik dönemi her zamankinden daha fazla dikkat gerektirir ancak bazen çiftlerin yanlış anlamaları ve seks hakkında yetersiz bilgileri bu konulara yönelik olumsuz tutumlara yol açabilir (Ribeiro ve ark., 2017). İlk trimesterde hormonal değişikliklerin duygusal durumda değişikliklere neden olduğu bilinmektedir. İlk trimesterde birçok kadının bulantı, kusma, yorgunluk ve diğer rahatsızlıkların ortaya çıkması nedeniyle rutin cinsel işlevleri sürdürmek için önemli bir çaba göstermesi gerekmektedir (Jawed ve Sevic 2017; Moreno-Rosset ve ark., 2016). İkinci üç aylık dönemde birçok kadın, fiziksel rahatsızlığın azalması veya ortadan kalkması ve çiftin gebeliğe uyum sağlaması nedeniyle cinsel isteğin arttığını bildirmektedir (Galazka ve ark., 2015). Üçüncü trimesterde çoğu kadın, genellikle doğumun tetiklenmesi korkusuyla cinsel memnuniyette azalma veya yokluk ve cinsel ilişki aktivitesinde belirgin bir azalma yaşar (Staruch ve ark., 2016). Sarılma, okşama ve bakım ihtiyacı artıyor gibi görünse de orgazmın sıklığı ve yoğunluğu da azalmaktadır (Galazka ve ark., 2015). Cinsel aktivite ve memnuniyette bozulmanın yaşam kalitesi, eşle duygusal ve genel ilişkiler üzerinde önemli etkileri olabilir. Bu nedenle gebe bir kadında orgazma ulaşmada zorluk, disparoni, istek ve cinsel uyarılma bozukluğu, çift ilişkilerinde cinsel sorunların artması gibi bazı cinsel işlev bozukluklarından dolayı cinsel memnuniyette azalma görülebilmektedir (Braneca-Wozniak ve ark., 2020; Ninivaggio ve ark., 2017). Doğu Akdeniz Bölge Ülkelerinde yapılan bir meta-analiz çalışmasına göre gebelikte cinsel memnuniyette bozulma oranı %63 olarak tespit edilmiştir (Alizadeh ve ark., 2021). Türkiye’de Bilge ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada gebelerin birinci ve üçüncü trimesterde cinsel memnuniyette olumsuzluk yaşadığı ve çoğunlukla disparoniden şikâyetçi oldukları bildirilmiştir (Bilge ve ark., 2021). Ek olarak katılımcıların birinci ve üçüncü trimesterde daha düşük cinsel memnuniyet seviyesine sahip olduğu gözlenmiştir. Ek olarak diğer yapılan çalışmalar incelendiğinde anne adaylarının yüksek oranda (%63-91.8) cinsel memnuniyette azalma yaşadığı belirtilmiştir (Aydın ve ark., 2015; Seven ve ark., 2015). Taghani ve arkadaşları cinsel memnuniyeti kişinin cinsel davranışının yargılanması ve analizi olarak tanımlamaktadır (Taghani ve ark., 2017). Cinsel memnuniyet kalitesinin negatifliği kadın sağlığını olumsuz yönde etkiler ve önemli bir sorun olarak değerlendirilebilir.

2.9. Gebelikte Kilo Alımı ile Beden İmajı ve Cinsel Memnuniyet

Gebelik sırasında kilo almanın genellikle kabul edilebilir olduğu düşünülse de araştırmalar, birçok gebe kadının vücut şekli ve fiziksel görünümünden memnuniyetsizlik gösterdiğini gösteriyor. Bu toplumdaki obeziteye ilişkin damgalama ve utançla ilgilidir. Gebelik sırasında vücutta meydana gelen hızlı değişiklikler olumsuz beden imajına neden olabilir. En önemli değişikliklerin başında kilo alımı gelmektedir. Bu modern çağda çoğu kadın için çekici ve etkileyici görünmenin temel şartlarından biri zayıf olmaktır. Gebelik, kadının bedeninde değişiklikler oluşturur ve bu dönemde beden imajı bozukluğunun yaygın olduğu gösterilmiştir (Bacacı ve Apay 2018).

Sonuç olarak gebelikte fazla kilo alımı bazı gebe kadınlarda beden imajı sorununa neden olabiliyor. Çekici görünmenin şartı varsayılan kilolu olmama durumu kilo alan gebede cinsel memnuniyeti etkileyebilir. Bu açıdan literatüre bakıldığında kilo alımı, beden imajı ve cinsel memnuniyet ile ilgili şu veriler bulunmaktadır. Beden imajı olumlu olan gebelerde, cinsel memnuniyetin yüksek olduğu, cinsel ilişki sıklığının olumsuz etkilenmediği, cinsel aktiviteye daha fazla ilgi gösterildiği ve daha az cinsel sorun yaşandığı belirtilmektedir (şahingöz 2021). Kilo alımı üreme çağındaki kadınlarda cinsel sorunları artırma potansiyeli taşıyan ciddi bir halk sağlığı sorunudur (Mozafari ve ark., 2015). Fazla kilolu gebelerde cinsel sorun belirtilerinin gelişme riskini artırabilecek risk faktörleri bulunmaktadır. Bir çalışmada aşırı kilolu kadınların üçüncü trimesterde normal kilolu kadınlara göre daha düşük cinsel işlev puanının sahip olduğu gösterilmiştir (Ribeiro ve ark., 2016). Senobari ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada normal kilolu gebelerde en sık bildirilen cinsel sorun istek azalması veya kaybı olurken, aşırı kilolu gebelerde en sık uyarılma sorunu ortaya çıkmıştır (Senobari ve ark., 2019). Aynı çalışmada gebeliğin 2. ve 3. trimesterlerinde beden imajı algısı ile cinsel memnuniyet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu bulgu, Türk ve Brezilyalı gebe kadınlar arasında cinsel memnuniyet ve beden imajı algısı arasında bir ilişki olmadığını bildiren çalışmalarda mevcuttur (Taşdemir ve ark., 2017; Naldoni ve ark., 2011). Ancak, Ribeiro ve meslektaşları tarafından yapılan bir çalışmada, aşırı kilolu kadınların normal kilolu kadınlara kıyasla gebeliğin 3. trimesterinde daha kötü bir cinsel memnuniyete sahip olduğu ancak 2. trimesterde bu durumun söz konusu olmadığı belirtilmiştir (Ribeiro ve ark., 2016). Başka bir çalışmada, gebeliğin 3. trimesterinde gestasyonel diabetes mellitus (GDM) hastası olan kadınlarda fazla kilonun olumsuz cinsel memnuniyet için bir risk faktörü olduğunu ileri sürmüştür (Nakamura ve ark., 2014). Andersen ve Legrant beden imajının kadın cinsel fonksiyonunun bir göstergesi olmadığı sonucuna vardı (Andersen ve Legrant 1991). Ancak bu gözlem, gebe olmayan

kadınlarda beden imajı ile cinsel işlev arasındaki ilişkiyi savunan çalışmanın bulgularıyla tutarlı değildir (Vanden ve ark., 2016). Yapılan bir çalışmada vücut şeklindeki değişikliklerin gebe kadınlar tarafından daha iyi algılandığı ve kabul edildiği bulunmuştur (Fuller-Tyszkiewicz ve ark., 2013). Beden imajı ile cinsel memnuniyet arasındaki ilişki, farklı popülasyonlardaki partner durumu dikkate alınarak daha iyi yorumlanabilir (Satinsky and ark., 2012). Bu hipotezi destekler nitelikte Pujols, partnerli ilişki yaşayan kadınların cinsel aktivite sırasında bedenleriyle daha az ilgilendiklerini ve zamanla partnerlerinin yanında kendilerini daha rahat hissettiklerini belirtmektedir (Pujols ve ark., 2010). Genel olarak bakıldığında gebelikte kilo alımı ile beden imajı ve cinsel memnuniyet arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır.

2.10. Gebelikte Kilo Alımının Beden İmajı ve Cinsel Memnuniyet ile İlişkisinde Hemşirenin Rolü

Gebelikte önerilen sınırların üzerinde kilo alımı hem bebek hem de anne sağlığı için doğum öncesi ve doğum sonrası süreçte olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bu olumsuz sonuçlar, hemşirelerin gebelik süresince kilo alımının uygun aralıklarda olmasını teşvik etmeleri, sağlıklı kilo yönetimi konusunda rehberlik yapmaları ile azaltılabilir. Hemşireler, gebelerde beden imajı konusunda farkındalık yaratmalı ve olası memnuniyetsizlikleri tespit etmelidir. Gebelere, gebelik sürecinde bedenlerinde meydana gelen değişikliklerin normal olduğunu açıklamalı ve sağlıklı bir beden imajını teşvik etmelidir (Fışkın ve Işık 2022). Beden imajı memnuniyetsizliği yaşayan gebelere psikolojik destek sunmalı ve gerektiğinde profesyonel yardım almaları için yönlendirme yapmalıdır. Hemşireler, gebelikte cinsel yaşamla ilgili açık, dürüst ve yargılayıcı olmayan bir iletişim kurarak, gebelerin cinsellik konusundaki endişelerini rahatça dile getirmelerini sağlamalıdır (Bacacı ve Apay 2018; Roomruangwong ve ark., 2017). Gebelikte cinselliğin normal bir parçası olduğunu ve cinsel aktivitelerin çoğunun güvenli olduğunu açıklamalı ve cinsel sağlığı koruyacak önerilerde bulunmalıdır.

Bu öneriler doğrultusunda, doğum öncesi bakımda hemşireler, kilo alımı, beden imajı ve cinsel yaşam konusunda gebelere açık bir iletişim kurarak farkındalıklarını artırabilir ve onlara kapsamlı bir destek sunabilirler. Bu yaklaşım, gebelerin psikolojik ve cinsel sağlık ihtiyaçlarını daha iyi anlamalarına ve bu konularda gerekli desteği almalarına yardımcı olacaktır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Türü

Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türdedir.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Aralık 2023 ile Şubat 2024 tarihleri arasında Türkiye’de yaşayan, internet erişimi olan ve üçüncü trimesterde olan gebe kadınlar oluşturmuştur. Üçüncü trimesterin seçilme nedeni, gebeliğin bu döneminde kilo alımının belirgin olmasıdır. Çalışmada 28.-40. gebelik haftası 3.trimester olarak alınmıştır (Drehmer ve ark., 2013).

Örnek büyüklüğünün belirlenmesinde Gpower 3.1.9.4. programı kullanıldı (Faul ve ark. 2009). Bilge ve ark. (2021)’nin gebelerle yaptığı çalışmada Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği puan ortalaması kullanıldığında $d=0,199$ etki büyüklüğü bulunmuştur. Gün Kakaşçı ve ark. (2022)’in çalışmasında Gebelikte Beden İmajı Ölçeği puan ortalaması kullanıldığında $d=0,187$ etki büyüklüğü bulunmuştur. Bu çalışma için düşük etki büyüklüğü kullanılarak örnek büyüklüğü %95 güven ($1-\alpha$), %80 test gücü ($1-\beta$), $d=0,187$ etki büyüklüğü ve t testi ile alınması gereken örnek sayısı 238 kişi olarak belirlenmiştir.

3.2.1. Araştırmaya dahil edilme kriterleri

- 18 yaş ve üzeri olan
- Türkçe okuryazarlığı olan
- En az ilkokul mezunu olan
- Spontan gebe kalmış olan
- Sağlıklı fetüse sahip olan
- 3. trimesterde olan
- Evli olan
- İnternet erişimi olan

3.2.2. Araştırmadan dışlama kriterleri

- Gebe için cinsel ilişkinin hekim tarafından yasaklandığı durumun olması (düşük, erken doğum riski, plasenta previa, erken membran rüptürü)
- Hipertansiyon, diyabetes mellitus vb. kronik bir hastalığının olması
- İletişime engel bir durumun olması

3.3. Veri Toplama Tekniği ve Araçları

Veriler Katılımcı Bilgi Formu (Ek 1), Gebelikte Beden İmajı Ölçeği (GBİÖ) (Ek 2) ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği (Ek 3) ile toplanmıştır.

3.3.1. Katılımcı bilgi formu

Araştırmada kullanılan katılımcı bilgi formu araştırmacı tarafından literatüre dayalı olarak oluşturulmuştur [(Tilaver ve Oskay (2022), Küçükaya ve ark. (2020), Pamuk (2021), Abalı ve Aslan (2018), Arslan ve ark., (2019)]. Formda sosyo-demografik özelliklere yönelik 10 soru (yaş, eğitim durumu, çalışma durumu, eşin eğitim durumu, eşin çalışma durumu, yaşanan yer, evlilik süresi, aile tipi, aylık gelir), obstetrik özelliklere yönelik 10 (gebelik haftası, gebelikten önceki kilo, şu anki kilo, boy, gebelik sayısı, planlı gebelik durumu, düzenli kontrole gitme durumu, gebelikte sağlık problemi yaşama durumu) olmak üzere toplam 20 soru yer almaktadır.

3.3.2. Gebelikte Beden İmajı Ölçeği

Ölçek Watson ve ark. (2017) tarafından geliştirilmiş olup, Türkçe uyarlaması Gün Kakaşçı ve ark., (2022) tarafından yapılmıştır. Gebelerin beden imajını değerlendiren ölçek 34 madde ve yedi alt boyuttan F1 (fiziksel görünümle meşgul olma) (1. 2. 3. 4. 33. ve 34. maddeler), F2 (vücudunun güçle ilgili yönlerinden memnuniyetsizlik) (13. 14. 15. 16. 17. 18. ve 19. maddeler), F3 (ten renginden memnuniyetsizlik) (20-23. maddeler), F4 (cinsel çekicilik) (5. 6. ve 7. maddeler), F5 (vücut görünümünün işlevlerden daha önceliklendirilmesi) (8-12. maddeler), F6 (görünüşe bağlı davranışlardan kaçınma) (30-32. maddeler), F7 (vücut bölümlerinden memnuniyetsizlik), (24-29. maddeler) oluşmaktadır. Ölçek maddeleri beşli likert tipte olup 1-14. maddeler (1=kesinlikle katılmıyorum, 5=kesinlikle kayılıyorum), 13-29. maddeler (1=oldukça memnunum, 5=hiç memnun değilim), 30-34. Maddeler 1=hiç yapmadım, 5=sürekli yaptım şeklinde puanlanmaktadır. Ölçekte 8, 9, 10, 11, 12 maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçekten alınan toplam puan arttıkça gebelerin olumsuz beden imajı algısı artmaktadır. Ölçeğin Cronbach alpha katsayısı 0,90 olup ve alt boyutları için 0,65–0,94 arasındadır (Gün Kakaşçı ve ark. 2022). Bu çalışmada ölçeğin toplam Cronbach alphas katsayısı, 0,922 olup, alt boyutları için 0,446-0,921 arasındadır.

3.3.3. Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği

Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği, Meston ve Trampnell (2005) tarafından geliştirilmiş, Türkçe geçerlik ve güvenilirliği Abalı ve Aslan (2018) tarafından yapılmıştır. Ölçek kadınların cinsel hayatlarının memnunluk derecesini ölçmektedir. Ölçek 30 maddeden ve memnuniyet,

uyumluluk, iletişim, endişe (kişisel) ve endişe (ilişki ile ilgili) olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek beşli likert tipindedir ve her bir alt boyut 6-30 arası puanlandırılmaktadır. Puan aralığı 30–150 arasındadır ve kesme noktası bulunmamaktadır. Ölçekten alınan puan arttıkça cinsel memnuniyet artmaktadır (Meston ve Trampnell 2005). Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.96 olup, alt boyutları için 0,89 – 0,91 arasındadır (Abalı ve Aslan 2018). Bu çalışmada Cronbach alfa katsayısı 0,920'dir. Bu çalışmada ölçeğin toplam Cronbach alfa katsayısı, 0,920 olup, alt boyutları için 0,810-0,946 arasındadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Veriler, Aralık 2023 ve Şubat 2024 tarihleri arasında çalışmaya dahil edilme kriterlerine uygun gebelerden kartopu örnekleme yöntemi ile online olarak toplanmıştır. Google-form ile oluşturulan anket bağlantısı ve onam formu linki çevrimiçi olarak (whatsapp, instagram, facebook yolu ile) katılımcılara yönlendirilmiştir. Google form oluşturulurken, katılımcıların sadece bir defa yanıt verebilmeleri için gerekli ayarlamalar yapılmıştır.

Ön Uygulama

Veri toplama formları araştırma öncesi Google forms aracılığı ile araştırmacı tarafından online olarak uygulanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ön uygulama esnasında veri toplanan gebeler araştırmanın örneğine dahil edilmemiştir.

3.5. Araştırmanın Değişkenleri

3.5.1. Bağımsız değişkenler

- Kilo alımı
- Gebelik öncesi BKİ
- Gebelikte Beden İmajı Ölçeği puan ortalaması

3.5.2. Bağımlı değişkenler

- Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği puan ortalaması

3.6. Araştırmanın Etik Boyutu

Etik kurul izni Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır (01/Kasım/2023, 38:581) (Ek 4). Çalışmada kullanılacak ölçeklere yönelik ölçeğin Türkçe uyarlamasını yapan yazarlardan e-posta yolu ile izin alınmıştır (Ek 5). Katılımcılar anketi doldurmaya başlamadan önce ekranda çalışmanın amaç ve yöntemi hakkında bilgilendirildikleri onam formunu okumuşlardır (Ek 6). Onam formunun sonunda

“Araştırma hakkında bilgilendirildim. Katılmayı kabul ediyorum.” ifadesine “Evet” seçeneğini işaretleyenler anket sorularını cevaplayabilmiştir.

3.7. Sınırlılıklar

Araştırma sonuçları sadece araştırmanın yapıldığı grup için geçerli olup topluma genellenemez. Bu araştırmadan elde edilen veriler Gebelikte Beden İmajı Ölçeği, Kadınlarda Cinsel Memnuniyet Ölçeği ve araştırmacı tarafından uygulanan anket formu verileri ile sınırlıdır. Bir katılımcı, ankete birden fazla kaynaktan erişip anketi doldurabilir, bu durum çalışmanın sınırlılıklarından biridir.

3.8. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin istatistiksel analizi IBM SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) versiyon Statistics 27 programında yapılmıştır. Tanımlayıcı veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, en düşük ve en yüksek değerler şeklinde sunulmuştur. Değerlerin normal dağılıma uygunluğu ± 1.5 aralığındaki çarpıklık ve basıklık değerleri ile incelendi (Tabachnick ve ark. 2013). Gebelerin gebelik öncesi beden kütle indeksi, gebelikte alınan kilo, beden imajı ve cinsel memnuniyet puanı arasında ilişkinin incelenmesinde pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Korelasyon katsayısı r değeri için; 0,00-0,19 önemsenmeyecek düzeyde düşük ilişki, 0,20-0,39 zayıf, 0,40-0,69 orta, 0,70-0,89 yüksek, 0,90-1,00 çok kuvvetli ilişki olarak değerlendirilmiştir (Alpar 2024). Cinsel memnuniyet puanına etki eden bağımsız değişkenlerin belirlenmesinde Lineer Regresyon Analizi kullanıldı ve bağımsız değişkenlerin modele dahil edilmesinde Enter metodu kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi olarak $p < 0,05$ olarak alındı.

4. BULGULAR

Gebelikte kilo alımının beden imajı ve cinsel memnuniyet ile ilişkisini belirlemek amacıyla yapılan çalışmada elde edilen bulgular üç başlık altında sunulmuştur. Bunlar;

4.1. Araştırmada yer alan gebelerin sosyodemografik, obstetrik, kilo alımına ilişkin özellikleri, Gebelikte Beden İmajı Ölçeği puan düzeyi ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği puan düzeyi ile ilgili bulgular,

4.2. Araştırmada yer alan gebelerin kilo alımına ilişkin özellikler ile ölçek puanları arasındaki ilişkiyi inceleyen bulgular,

4.3. Araştırmada yer alan gebelerin Cinsel Memnuniyet Ölçeği puan düzeyini açıklayan bağımsız değişkenlerin çoklu doğrusal regresyon analizi ile değerlendirilmesine ilişkin bulgulardır.

4.1. Araştırmada Yer Alan Gebelerin Sosyodemografik, Obstetrik, Kilo Alımına İlişkin Özellikleri, Gebelikte Beden İmajı Ölçeği Puan Düzeyi ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği Puan Düzeyi ile İlgili Bulgular

Çalışmaya katılan gebelerin sosyodemografik özelliklerinin dağılımı Tablo 4.1 'de verilmiştir.

Tablo 4.1. Gebelerin Sosyo-Demografik Özellikleri (n=238)

Değişkenler	n	%
Eğitim durumu		
İlköğretim	19	8,0
Lise	80	33,6
Üniversite ve üstü	139	58,4
Çalışma durumu		
Çalışmıyor	118	49,6
Çalışıyor	120	50,4
Gelir durumu		
Kötü	18	7,6
Orta	179	75,2
İyi	41	17,2
Aile yapısı		
Çekirdek Aile	226	95,0
Geniş Aile	12	5,0
Eşin eğitim durumu		
İlköğretim	21	8,8
Lise	72	30,3
Üniversite ve üstü	145	60,9

Tablo 4.1. Gebelerin Sosyo-Demografik Özellikleri (n=238) (Devam)

Değişkenler	n	%
Eşin çalışma durumu		
Çalışmıyor	9	3,8
Çalışıyor	229	96,2
Yaşanılan yer		
İlçe	40	16,8
İl	198	83,2
Değişkenler	Min.-Max.	$\bar{X} \pm SS$
Yaş	18-43	29,47±5,23
Eşin yaşı	20-53	32,01±5,53
Evlilik süresi (yıl)	1-23	5,37±4,80

\bar{X} (Aritmetik Ortalama), SS (Standart Sapma)

Bu çalışma üçüncü trimesterde olan 238 gebe ile yürütülmüştür. Gebelerin ortalama yaşı 29,47±5,23, eşlerinin yaşı 32,01±5,53 ve evlilik süresi 5,37±4,80 yıldır. Gebelerin %58,4'ü üniversite mezunu, %50,4'ü çalışmakta, %60,9'unun eşi üniversite mezunu ve %96,2'sinin eşi çalışmaktadır. Gebelerin %75,2'si gelir durumunu orta olarak algılamakta, %95'i çekirdek aileye sahip ve %83,2'si ilde yaşamaktadır (Tablo 4.1).

Tablo 4.2. Gebelerin Obstetrik Özellikleri (n=238)

Değişkenler	n	%
Planlı gebelik		
Hayır	19	8,0
Evet	219	92,0
Gebelikte düzenli kontrole gitme		
Hayır	14	5,9
Evet	224	94,1
Gebelikte sağlık problemi yaşama		
Hayır	208	87,4
Evet	30	12,6
Gebelik sayısı		
1	126	52,9
2	58	24,4
3 ve üzeri	54	22,7

Gebelerin obstetrik özellikleri ile ilgili bulgular Tablo 4.2'de sunulmuştur. Katılımcıların %92'sinin gebeliklerinin planlı olduğunu, %94,1'i gebelikte kontrollere düzenli olarak gittiğini, %87,4'ü gebelikte bir problem yaşamadığını belirtmiştir (Tablo 4.2).

Tablo 4.3. Gebelerin Kilo Alımı ile İlgili Özellikleri (n=238)

Değişkenler	n	%
Gebelik öncesi BKİ		
Zayıf	16	6,7
Normal	156	65,5
Fazla kilolu	52	21,8
Obez	14	6,0
Mevcut BKİ		
Normal	80	33,6
Fazla kilolu	116	48,8
Obez	42	17,6
Değişkenler	Min.-Max.	$\bar{X} \pm SS$
Gebelik haftası	28-39	31,71±2,85
Gebelikte alınan kilo	3-20	9,35±3,50
Gebelik öncesi BKİ	15,57-39,47	23,35±3,60
Mevcut BKİ	19,16-42,54	26,89±3,72

BKİ (Beden Kütle İndeksi), \bar{X} (Aritmetik Ortalama), SS (Standart Sapma)

Gebelerin ortalama gebelik haftası $31,71 \pm 2,86$ 'dır. Gebelerin kilo alımı ilgili özellikleri incelendiğinde; %65,5'i gebelik öncesinde normal kiloda ve gebelikte ortalama $9,35 \pm 3,50$ kilo aldığı belirlenmiştir (Tablo 4.3).

Tablo 4.4. Gebelikte Beden İmajı Ölçeği ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği'ne İlişkin Değerler

Değişkenler	Min.	Max.	\bar{X}	SS
Gebelikte Beden İmajı Ölçeği toplam puan	50	146	84,87	20,16
Fiziksel görünümle meşgul olma	6	30	14,09	5,74
Vücudun güçle ilgili yönlerinden memnuniyetsizlik	7	35	22,80	6,37
Ten renginden memnuniyetsizlik	4	20	8,87	4,09
Cinsel çekicilik	3	13	7,45	2,53
Vücut görünümünün işlevlerinden daha önceliklendirilmesi	5	21	11,37	3,92
Görünüşe bağlı davranışlardan kaçınma	3	15	6	2,63
Vücut bölümlerinden memnuniyetsizlik	6	30	14,30	5,11
Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puan	47,00	119,00	88,88	15,92
Memnuniyet	7	30	19,60	4,88
Uyumluluk	12	30	22,63	4,84
İletişim	9	30	23,04	5,19
Endişe (kişisel)	11	30	23,48	4,59
Endişe (ilişki ile ilgili)	9	30	23,71	5,63

\bar{X} (Aritmetik Ortalama), SS (Standart Sapma)

Çalışmada kullanılan ölçeklere ait değerler Tablo 4.4'de sunulmuştur. Katılımcıların Gebelikte Beden İmajı Ölçeği'nden aldıkları toplam puan 50-146 aralığında ve ortalama

84,87±20,16 puan elde edilmiştir. Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puan 47-119 aralığında ve ortalama 88,88±15,92 olarak hesaplanmıştır (Tablo 4.4).

4.2. Araştırmada Yer Alan Gebelerin Kilo Alımına İlişkin Özellikler ile Ölçek Puanları Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Bulgular

Gebelerin kilo alımına ilişkin özellikler ile ölçek puanları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular Tablo 4.5’de verilmiştir.

Tablo 4.5. Gebelerin Kilo Alımına İlişkin Özellikler ile Ölçek Puanları Arasındaki İlişki

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Gebelikte Beden İmajı Ölçeği toplam puan	1														
2. Fiziksel görünümle meşgul olma	0,786**	1													
3. Vücudunun güçle ilgili yönlerinden memnuniyetsizlik	0,401**	0,069	1												
4. Ten renginden memnuniyetsizlik	0,611**	0,419**	-0,128*	1											
5. Cinsel çekicilik	0,725**	0,567**	0,137*	0,466**	1										
6. Vücut görünümünün işlevlerden daha önceliklendirilmesi	0,782**	0,584**	0,171**	0,394**	0,575**	1									
7. Görünüşe bağlı davranışlardan kaçınma	0,720**	0,549**	0,442**	0,300**	0,410**	0,459**	1								
8. Vücut bölümlerinden memnuniyetsizlik	0,746**	0,545**	-0,064	0,612**	0,535**	0,613**	0,365**	1							
9. Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Memnuniyet	0,638**	-0,445**	0,189**	0,425**	0,564**	0,495**	0,455**	0,548**	1						
11. İletişim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Uyumluluk	0,208**	-0,208**	0,043	0,210**	-0,166*	-0,112	0,226**	0,189**	0,586**	1					
13. İlişkisel kaygı	0,604**	-0,386**	0,201**	0,407**	0,555**	0,502**	0,403**	0,508**	0,882**	0,327**	1				
14. Kişisel kaygı	0,586**	-0,373**	0,273**	0,333**	0,487**	0,436**	0,396**	0,508**	0,874**	0,236**	0,791**	1			
15. Gebelik öncesi BKİ	0,579**	-0,377**	0,167**	0,404**	0,547**	0,493**	0,327**	0,513**	0,820**	0,227**	0,720**	0,764**	1		
16. Gebelikte alınan kilo	0,653**	-0,496**	-0,161*	0,395**	0,602**	0,533**	0,490**	0,543**	0,842**	0,396**	0,657**	0,710**	0,781**	1	
	-0,001	0,049	-0,053	0,001	-0,045	-0,045	0,015	0,054	0,035	-0,101	0,07	0,051	0,101	0,078	1
	0,014	0,061	-0,116	0,004	0,03	0	-0,035	0,130*	-0,061	-0,107	0,005	-0,058	-0,043	-0,025	0,124

**p < 0,01 *p < 0,05

Gebelikte Beden İmajı Ölçeği, Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği, gebelik öncesi BKİ ve gebelikte alınan kilo değişkenleri arasındaki ilişkileri incelemek için Pearson korelasyon analizi yürütülmüştür (Tablo 4.5). Elde edilen sonuçlar, Gebelikte Beden İmajı Ölçeği toplam puanı ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($r = -0,638, p < 0,001$). Gebelikte Beden İmajı Ölçeğinin vücut bölümlerinden memnuniyetsizlik alt boyutu ile gebelikte alınan kilo arasında pozitif önemsenecek düzeyde düşük ilişki bulunmaktadır ($r = 0,130, p < 0,05$). Gebelikte alınan kilo Gebelikte Beden İmajı Ölçeği ($r = -0,014, p > 0,05$) ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği ($r = -0,061, p > 0,05$) arasında bir ilişki bulunamamıştır. Diğer bulgular Tablo 4.5’de sunulmuştur.

4.3. Araştırmada Yer Alan Gebelerin Cinsel Memnuniyet Ölçeği Puan Düzeyini Açıklayan Bağımsız Değişkenlerin Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi ile Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Gebelerin Cinsel Memnuniyet Ölçeği puan düzeyini açıklayan bağımsız değişkenlerin çoklu doğrusal regresyon analizi ile değerlendirilmesine ilişkin bulgular Tablo 4.6’da verilmiştir. Gebelikte beden imajı puanı, gebelik öncesi BKİ ve gebelikte alınan kilo değişkenlerine dayalı olarak cinsel memnuniyet puanını tahmin etmek için çoklu doğrusal regresyon modeli (enter metodu) oluşturuldu. Oluşturulan regresyon modeli istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($F=54,212, p < 0,001$) ve $R^2=0,402$ olarak elde edildi. Gebelerin cinsel memnuniyet puanı için beden imajı puanı anlamlı bulunmuştur ($p < 0,001$). Beden imajı puanındaki bir birimlik artış cinsel memnuniyet düzeyinde 0.503 puan azalmaya neden olmaktadır (Tablo 4.6). Gebelik öncesi BKİ ve gebelikte alınan kilo değişkenleri gebelerin cinsel memnuniyet puanı üzerinde anlamlı bulunamamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 4.6. Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği Toplam Puanına Etki Eden Bağımsız Değişkenlerin Belirlenmesi

	β_0 (%95 CI)	S. Hata	β_1	T	p	r1	r2	VIF
Constant	130,705 (117,281-144,128)	6,813		19,183	<0,001			
Gebelikte Beden İmajı Ölçeği toplam puanı	-0,503(-0,581:-0,425)	-0,040	-0,637	-12,683	<0,001	-0,638	-0,638	1,000
Gebelik öncesi BKİ	0,125(-0,315-0,566)	0,224	0,028	0,561	0,576	0,035	0,037	1,016
Gebelikte alınan kilo	-0,222(-0,675-0,232)	0,230	-0,049	-0,963	0,337	-0,061	-0,063	1,016

$F=54.212, p=<0.001, R^2=\%41, D\u00fcz\u00e4lt\u00fclm\u00fc\u015f R^2=\%40, Durbin Watson:1.778, \beta_0$: Standartla\u015ftırılmam\u0131\u015f beta katsayısı, β_1 : Standartla\u015ftırılm\u0131\u015f beta katsayısı, r1: Zero-order korelasyon, r2: kısmi korelasyon

5. TARTIŞMA

Gebelikte kilo alımının beden imajı ve cinsel memnuniyet ile ilişkisini belirlemek amacıyla yapılan çalışmada elde edilen bulgular aşağıda tartışılmıştır. Bunlar;

Gebelikte kilo alımı, kadınların beden imajını olumsuz etkileyebilir. Değişen vücut şekli ve artan kilo, gebelerin kendilerini çekici hissetmemesine sebep olabilir. Bu durum, cinsel istekte azalmaya ve cinsel memnuniyette düşüşe yol açabilir (Ruken 2023). Gebelikte kilo alımının beden imajı ve cinsel memnuniyet ile ilişkisini belirlemek amacıyla yapılan çalışmada gebelerin yaş ortalaması $29,47 \pm 5,23$, %58,4'ü üniversite mezunu, %50,4'ü çalışmaktadır (Tablo 4.1.). Tilaver ve Oskay (2022)'in gebelerle yaptıkları çalışmada gebelerin %60,4'ünün lise ve üzeri eğitim gördüğü, Kızılay ve Ünver (2022)'in çalışmasında gebelerin %72,8'i lise ve üzeri öğrenim mezunu, %35'inin çalışmakta olduğu bildirilmiştir. Gür ve Pasinlioğlu (2020)'nun gebelerle yaptığı çalışmada ise %40,5'inin ilkokul mezunu olduğu, %76'sının ev hanımı olduğu tespit edilmiştir. Çalışmamızda eğitim düzeyi ve çalışma hayatına katılım oranlarının yüksekliği diğer çalışmalara göre yüksek bulunmasının sebebi, online yürütülen çalışmalarda farkındalık ve eğitim düzeyi yüksek kişilerin daha fazla katılım göstermesi olabilir.

Çalışmada gebelerin %92'sinin gebeliklerinin planlı olduğunu, %94,1'i gebelikte kontrollere düzenli olarak gittiğini, %87,4'ünün gebelikte bir problem yaşamadığını belirtmiştir (Tablo 4.2). Bayer ve Taşpınar (2023)'in çalışmasında planlı gebelik oranı %70, Yurtsever ve Set (2018)'in çalışmasında %63,8 olarak belirlenmiştir. Demir (2024) çalışmasında gebelerin %34 düzenli kontrole gittiklerini, Turan ve ark. (2020) çalışmasında %77,1 düzenli kontrole gittiklerini bildirmiştir. Bu bulgular, çalışmamıza katılan gebelerin sağlık bilinci ve sağlık hizmetlerine erişim düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bunun nedeni, online yürütülen çalışmalara daha bilinçli ve eğitim düzeyi yüksek kişilerin katılım göstermesi olabilir. Dolayısıyla, bu katılımcılar gebelik sürecini daha planlı bir şekilde yönetebilmekte ve sağlık hizmetlerinden daha etkin bir şekilde faydalanabilmektedirler. Bu durum, gebelik sürecinin sağlıklı geçmesine ve potansiyel komplikasyonların erken teşhis edilmesine katkıda bulunabilir.

Çalışmada gebelerin kilo alımı ilgili özellikleri incelendiğinde; %65,5'inin gebelik öncesinde normal kiloda olduğu ve gebelikte ortalama $9,35 \pm 3,50$ kilo aldığı, gebelik sürecinde ise %33,6'sının normal kilolu olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.3.). Kızılay ve Ünver (2022)'in

çalışmasında ortalama kilo alımı $11,49 \pm 4,88$, Daşikan ve ark. (2019)'ın çalışmasında $7,67 \pm 3,47$ kilo olarak bulunmuştur. Bu bulgular, çalışma sonuçlarımızla paralellik göstermektedir. Son yıllarda kadınların eğitim düzeyinin yükselmesi ve çalışma hayatına katılım oranının artması ile gebenin sağlık konusunda bilinci ve farkındalığının artması kilo alım oranlarına da yansdığı düşünülmektedir. TNSA 2018'de kadınların %90'ının en az dört kez izlendiği, Sağlık Bakanlığı'nın 2019 yılı istatistiklerinde neredeyse tamamının (%99,4) doğum öncesi dönemde en az bir kez bakım aldığı bildirilmektedir (TNSA 2018; SBSGM 2021). Doğum öncesi izlemin düzenli olması, kilo alımının kontrollü olmasını sağladığı düşünülmektedir.

Çalışmada, gebelerin Gebelikte Beden İmajı Ölçeği'nden aldığı puanlar 50-146 aralığında olup, ortalama $84,87 \pm 20,16$ olarak bulunmuştur. Bu sonuç, Kakaşçı ve ark. (2022) çalışmasında elde edilen $81,80 \pm 20,30$ ölçek puanı ortalaması ile benzerlik göstermektedir. Ayrıca, Bayer ve Taşpınar (2023), Tilaver ve Oskay (2022), Babacan Gümüş ve ark., (2011), Bacacı ve Apay (2018), Küçükçaya ve ark., (2020) tarafından yapılan çalışmalarda da gebelikte beden imajının orta düzeyde olduğu belirtilmektedir. Bu bulgular, gebelik dönemindeki kadınların beden imajı algılarının genel olarak orta düzeyde olduğunu ve literatürdeki diğer çalışmalarla tutarlılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu durum, medyanın zayıf veya mükemmel fiziksel görünümleri sürekli olarak ön plana çıkarması, gebelik sürecindeki kadınların beden imajı algılarını etkilemiş olabilir. Aynı zamanda gebelik sırasında kadının kilo almasını sağlıklı ve doğal bir süreç olarak algılaması, beden imajını olumlu yönde etkileyebilir. Kadınların, bu süreçte beden değişimlerini annelik fonksiyonlarının bir göstergesi olarak kabul etmesiyle açıklanabilir.

Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puan 47-119 aralığında ve ortalama $88,88 \pm 15,92$ olarak hesaplanmıştır (Tablo 4.4). Çalışma bulgumuzla benzer olarak, Bilge ve ark., (2021)'in gebelerle yaptığı çalışmada Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puan ortalaması 81 olarak orta düzeyde bulunmuştur. Vannier ve Rosen (2017)'in gebelerle yaptığı çalışmada cinsel yaşamdan memnun olmama oranı %47, Beveridge ve ark. (2017) bu oranı %58,6 olarak kısmen orta düzeyde bulunmuştur. Dolatian ve ark., (2020) belirttiklerine göre gebelikte kilo alımı cinsel memnuniyeti olumsuz etkilememektedir. Çalışmamıza katılan gebelerin sağlık bilinci ve sağlık hizmetlerine erişim düzeyinin yüksek olduğu göz önünde bulundurulduğunda, gebelik sürecindeki sağlık hizmetlerinin etkisi, bu yüksek memnuniyet düzeylerine katkı sağlayabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca, gebelikte kontrollere düzenli giden kadınlarının

oranının yüksek olması, gebelerin cinsel sağlık sorunlarını daha hızlı ve etkili bir şekilde çözmelerine yardımcı olabilir. Bu da cinsel memnuniyet düzeylerinin artmasına katkıda bulunabilir.

Gebelikte alınan kilo, Gebelikte Beden İmajı Ölçeği ($r = -0,014, p > 0,05$) ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği ($r = -0,061, p > 0,05$) arasında bir ilişki bulunamamıştır. Gebelikte Beden İmajı Ölçeğinin vücut bölümlerinden memnuniyetsizlik alt boyutu ile gebelikte alınan kilo arasında pozitif önemsenecek düzeyde düşük ilişki bulunmaktadır ($r = 0,130, p < 0,05$). Senobari ve arkadaşlarının (2019) yaptığı çalışmada, gebeliğin ikinci ve üçüncü trimesterlerinde alınan kilo ile cinsel memnuniyet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Benzer şekilde, Taşdemir ve ark., (2017) ve Naldoni ve ark. (2011) çalışmalarının üçüncü trimester gebelerle yaptıkları çalışmalarda cinsel memnuniyet ile kilo alımı arasında bir ilişki olmadığı bildirilmiştir. Linde ve ark., (2022) gebeliğin ortasından sonuna doğru vücut bölümlerinden memnuniyetsizliğin artmasını alınan kilo ile ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir. Fuller-Tyszkiewicz ve ark., (2020) gebe kadınların gebeliğin sonlarına doğru özellikle göğüs bölgesinden memnuniyetsizlik yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu bulgular, gebelik döneminde kadınların beden imajı ve cinsel memnuniyetle ilgili algılarının, kilo alımıyla doğrudan ilişkili olmayabileceğini göstermektedir. Bu noktada, gebelik sürecindeki kadınların bedenleriyle ve cinsel ilişkileriyle ilgili algılarını şekillendiren başka faktörlerin varlığına işaret edebilir. Gebelikte vücut şeklindeki değişimler genellikle kadınlar tarafından doğal bir süreç olarak kabul edilir ve bu değişimler, doğurganlık ve anne olma sürecinin bir parçası olarak algılanabilir.

Çalışmada, gebelikte Beden İmajı Ölçeği toplam puanı ile Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Aynı zamanda beden imajı puanı cinsel memnuniyet puanı için bir risk faktörü olarak belirlenmiştir. Olumsuz beden imajı algısında bir birimlik artış cinsel memnuniyet puanında 0.503 birimlik azalmaya neden olmaktadır. Beden imajının cinsel tatminle ilişkili olması, beden imajı memnuniyeti yüksek ve beden imajı öz farkındalığı düşük olan kadınların daha yüksek cinsel tatmine sahip olduğunu düşündürmektedir. Ek olarak, Nakić ve Soljačić Vraneš (2011), belirttiğine göre genel beden memnuniyetsizliği cinsel tatminin önemli bir göstergesidir. Ayrıca, beden imajının bozulması durumunda kadınların cinsel işlev bozukluğu yaşama olasılığının daha fazla olduğu belirtilmektedir (Aksoy D. ve ark., 2020). Gümüşay ve ark., (2018)'nin yaptıkları çalışmada, son trimesterde gebelerin beden imajının daha olumsuz olduğu

ve cinsel memnuniyetlerini de olumsuz yönde etkilediği belirlenmiştir (Gümüşay ve ark., 2018). Bu bulgu, beden imajını daha olumsuz algılayan gebelerin cinsel memnuniyet düzeylerinin daha düşük olduğunu göstermektedir. Beden imajı puanındaki artış, kadının kendi bedenini daha olumsuz değerlendirdiğini ve bu durumun cinsel yaşam memnuniyetini olumsuz etkilediğini göstermektedir. Ek olarak bazı çalışmalarda gebelerin olumlu beden imajı algısı arttıkça cinsel memnuniyet oranı da arttığı bildirilmektedir (Kourayem 2021; Kılıçlar 2018; Küçük ve ark., 2018; Tilaver ve Oskay 2022). Aynı şekilde Daniluc ve ark., (2024) ve Nakic Rados ve ark., (2013) yaptığı çalışmalarda gebeliğin son trimesterinde beden imajı ve cinsel memnuniyet arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunduğu belirtilmiştir. Jawed-Wessel ve ark., (2016) gebelerle yapmış oldukları çalışmada beden imajı, cinsel memnuniyet arasında olumlu bir ilişki olduğu belirtmektedir. Bu bulgular çalışma bulgumuzla paralellik göstermektedir. Olumsuz beden imajına sahip kadınlar, kendilerini çekici bulmayabilir ve bu nedenle cinsel ilişkiye karşı daha az istekli olabilirler. Bu durum, cinsel yaşam kalitesini ve memnuniyeti olumsuz yönde etkileyebilir. Gebelik sürecinde kadınların vücutlarındaki değişiklikleri olumsuz algılaması, kendilerine olan güvenlerini ve cinsel yaşamlarındaki tatmini düşürebilir.

Çalışmada gebelikte kilo alımı, BKİ ile beden imajı arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Gür ve Pasinlioğlu (2020) ve Kök ve ark., (2018) çalışmalarında alınan kilo ve artan BKİ ile beden imajı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu bulgular bizim çalışma bulgumuzu destekler niteliktedir. Öte yandan gebelik süreci ilerledikçe kilo alımı ve artan BKİ ile gebenin beden imajının olumsuz etkilendiği bildirilmektedir (Şeker ve ark., 2021; Küçükkaya ve ark., 2020). Bu sonuçlara göre, sağlık profesyonelleri, doğum öncesi bakımda kilo kontrolünün yanı sıra beden algılamasını da ele almaları gerektiği söylenebilir.

Gebelik öncesi BKİ ve gebelikte alınan kilo değişkenleri gebelerin cinsel memnuniyet puanı üzerinde anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$). Senobari ve ark., (2019), Taşdemir ve ark., (2017), Naldoni ve ark., (2011) gebelikte alınan kilo ve cinsel memnuniyet arasında bir ilişki olmadığını belirtmiştir. Çalışma bulgumuzdan farklı olarak, gebeler arasında BKİ yüksek olanların (fazla kilolu ve obez) cinsel memnuniyetlerinin olumsuz etkilendiği belirtilmektedir (Erbil ve ark., 2019). Dönmez (2018) tarafından gebelerle yapılan bir çalışmada, cinsel memnuniyeti yordayan değişkenlerden birinin BKİ olduğunu ve BKİ düzeyi arttıkça cinsel memnuniyetin de olumsuz etkilendiğini bildirilmiştir. Benzer şekilde Ninivaggio e ark. (2018) ve Ribeiro ve ark., (2015) gebeler üzerinde yaptıkları çalışmalarda, son trimesterde BKİ düzeyi

arttıkça cinsel memnuniyetin azaldığı belirtilmektedir. Bu farklılıklar örneklem, metodoloji, psikososyal faktörler ve kültürel farklılıklardan kaynaklanabilir. Gelecekteki araştırmalarda daha geniş örneklemlemlerle ve farklı yaklaşımlarla bu ilişkinin incelenmesi önemlidir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Gebelikte kilo alımının beden imajı ve cinsel memnuniyet ile ilişkisini belirlemek amacı ile yapılan çalışmamızda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- Gebelerin sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı: Gebelerin %58,4'ü üniversite mezunu ve %50,4'ü çalıştığı, %95'i gebe çekirdek aile tipinde, eşlerinin %60,9'u üniversite mezunu ve %96,2'si çalışmakta ve gebelerin %83,2'sinin ilde yaşadığı, gebelerin %92'si isteyerek gebe kaldığı, % 94,1'i gebelikte kontrollere düzenli olarak gittiği, %87,4'ü gebelikte bir sağlık problemi yaşamadığı, %52,9'nun ilk gebeliği olduğu, %26,1'sinin bir çocuğa sahip olduğu,
- Gebelerin kilo alımı ile ilgili özellikler: Gebelerin %65,5'nin gebelik öncesinde normal kiloda olduğu, ortalama gebelik haftası $31,71 \pm 2,86$, gebelikte aldıkları kilo $9,35 \pm 3,50$, gebelik öncesi BKİ ortalamaları $23,35 \pm 3,60$ olduğu,
- Gebelikte Beden İmajı Ölçeği, Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu,
- Gebelikte alınan kilonun Gebelikte Beden İmajı Ölçeği ($r = -0,014$, $p > 0,05$) ve Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği ($r = -0,061$, $p > 0,05$) ile arasında bir ilişki olmadığı,
- Beden imajı puanı arttıkça beden imajı algısı da olumsuz olmaktadır, beden imajı puanının artması ile cinsel memnuniyette azalma olduğu,
- Gebelerde beden imajı puanı cinsel memnuniyet puanının %40'ını açıkladığı tespit edilmiştir.

6.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre;

Sağlık profesyonellerine yönelik öneriler;

- Gebelere beden imajı ve cinsel sağlığı koruma konularında değerlendirme ve danışmanlık hizmetleri sunulması,
- Doğum öncesi izlemlerde, gebelere beden imajı ve cinsel memnuniyet konuları da ele alınarak psikososyal destek hizmetleri sunulması,
- Doğum öncesi izlemlerde, gebelerin beden imajı ve cinsel memnuniyet konusundaki endişelerinin dinlenmesi ve gerektiğinde uzman yönlendirilmesi,

- Gebeler için beden imajı ve cinsel memnuniyet üzerine deneyimlerini paylaşabilecekleri destek grupları oluşturulması,
- Gebelik sürecinde eşlerin de eğitime dahil edilmesi önemlidir. Eşlerin gebelik sürecinde beden imajı ve cinsel memnuniyet konularında daha bilinçli olmalarının sağlanması,
- Eşler arasındaki iletişimi güçlendirecek ve cinsel memnuniyeti artıracak bilgilendirici oturumlar düzenlenmesi,

Araştırmacılara yönelik öneriler;

- Gebelik sırasında cinsel memnuniyet ve beden imajını etkileyen diğer potansiyel faktörlerin araştırılması için daha fazla araştırma yapılması,
- Doğum öncesi ve sürecinde gebelerin duygularını ve ihtiyaçlarını daha iyi anlamak için araştırmacılar tarafından nitel çalışma yürütülmesi önerilmektedir.

7. KAYNAKLAR

- Abalı, Ç., & Aslan, E. (2018). Validity and reliability of the Turkish version of the Sexual Satisfaction Scale for Women. *Sexuality & Culture*, 22(3), 881-893. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12119-018-9499-1>
- Ahmed, M. R., Madny, E. H., & Sayed Ahmed, W. A. (2014). Prevalence of female sexual dysfunction during pregnancy among Egyptian women. *The journal of obstetrics and gynaecology research*, 40(4), 1023-1029. <https://doi.org/10.1111/jog.12313>
- Akbaş, N., & Şeker, S. (2022). Miadındaki gebelerde kaygı ve depresyonun kilo alımı ile ilişkisi. *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 6(1), 85-96. <https://dx.doi.org/10.46237/amusbfd.871768>
- Aksoy Derya, Y., Gök Uğur, H. & Özşahin, Z. (2020). Demografik ve obstetrik değişkenlerin beden imajı ile gebelikte cinsel işlev bozukluğuna etkisi: Kesitsel ve karşılaştırmalı bir çalışma. *Uluslararası Hemşirelik Uygulamaları Dergisi*, 26 (3), e12829. <https://doi.org/10.1111/ijn.12829>
- Aksoy, A., Vefikuluçay Yılmaz, D., & Yılmaz, M. (2019). Gebelikte cinsel yaşantıyı neler etkiler?. *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3(1), 45-53. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/640538>
- Alpar, R. (2016). Uygulamalı İstatistik ve Geçerlik-Güvenirlik. 4.Baskı. Ankara: Detay Yayıncılık; 2016.
- Alsibiani, S. A. (2014). Effects of pregnancy on sexual function. Findings from a survey of Saudi women. *Saudi medical journal*, 35(5), 482-487. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24825810/>
- Amaral, T. L., & Monteiro, G. T. (2014). Tradução e validação de questionário de função sexual na gravidez (PSFQ) [Translation and validation of the Pregnancy and Sexual Function Questionnaire (PSFQ)]. *Revista brasileira de ginecologia e obstetricia: revista da Federacao Brasileira das Sociedades de Ginecologia e Obstetricia*, 36(3), 131-138. <https://doi.org/10.1590/s0100-72032014000300007>
- American Psychiatric Association, DSM-5 Task Force. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders: DSM-5™* (5th ed.). American Psychiatric Publishing, Inc. <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>
- Andersen, B. L., & Legrand, J. (1991). Body Image for Women: Conceptualization, Assessment, and a Test of its Importance to Sexual Dysfunction and Medical Illness. *Journal of sex research*, 28(3), 457-477. <https://doi.org/10.1080/00224499109551619>
- Arslan, S., Okçu, G., Coşkun, A. M., & Temiz, F. (2019). Kadınların gebeliği algılama durumu ve bunu etkileyen faktörler. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 6 (1), 179-192. <https://doi.org/10.17681/hsp.432333>
- Auslander, B. A., Rosenthal, S. L., Fortenberry, J. D., Biro, F. M., Bernstein, D. I., ve ark. (2007). Predictors of sexual satisfaction in an adolescent and college population. *Journal of pediatric and adolescent gynecology*, 20(1), 25-28. <https://doi.org/10.1016/j.jpag.2006.10.006>
- Aydin, M., Cayonu, N., Kadihasanoglu, M., Irkilata, L., Atilla, M. K., ve ark. (2015). Comparison of Sexual Functions in Pregnant and Non-Pregnant Women. *Urology journal*, 12(5), 2339-2344. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26571317/>
- Ayran, G., & Karahan Yılmaz, S. (2022). Emzirme sürecindeki annelerin beden imajı ve algılanan stres düzeylerinin belirlenmesi. *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care*, 16 (4), 813-822. <https://doi.org/10.21763/tjfmpe.1054664>
- Babacan Gümüş, A., Çevik, N., Hyusni S. H., Biçen, Ş. Keskin, G., ve ark. (2011). Benlik saygısı ve beden imajı ile ilişkili özellikler. *Anatolian Journal of Clinical Investigation*, 5(1), 7-14. <https://avesis.comu.edu.tr/yayin/e0f086b0-f898-4ff4-8fc5-09aea9317c31/gebelikte-benlik-saygisi-ve-beden-imaji-ile-iliskili-ozellikler>

- Bacacı, H., & Ejder Apay, S. (2018). Gebelerde beden imajı algısı ve distres arasındaki ilişki. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 76-82. <https://dergipark.org.tr/pub/duzcesbed/issue/37762/40791>
- Basson, R., Leiblum, S., Brotto, L., Derogatis, L., & Fourcroy, J. (2003). Definitions of women's sexual dysfunction reconsidered: advocating expansion and revision. *J Psychosom Obstet Gynecol*, 24(4), 221-229. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2004.10107.x>
- Bayer, A. & Taşpınar, A. (2023). Planlanmamış gebeliklerin yaşanma sıklığı ve beden imajına etkisi. *Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(1), 77-90. <https://doi.org/10.47115/jshs.1091413>
- Beutel, M. E., Schumacher, J., Weidner, W., & Brähler, E. (2002). Sexual activity, sexual and partnership satisfaction in ageing men results from a German representative community study. *Andrologia*, 34(1), 22-28. <https://doi.org/10.1046/j.0303-4569.2001.00473.x>
- Beveridge, J. K., Vannier, S. A., & Rosen, N. O. (2017). Fear-based reasons for not engaging in sexual activity during pregnancy: associations with sexual and relationship well-being. *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*, 39(2), 138-145. <https://doi.org/10.1080/0167482X.2017.1312334>
- Bilge, Ç., Mecdi Kaydırak, M., Öner, Ö., & Balkaya, N. A. (2021). Gebelikte cinsel işlev ve cinsel memnuniyetin değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 9(2), 684-693. <https://doi.org/10.33715/inonusaglik.820979>
- Bingöl, Z. (2019). *Gebelik dönemindeki evlilik doyumunun çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Tez No 543313) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü]. <https://hdl.handle.net/20.500.12831/4074>
- Bjelica, A., Cetkovic, N., Trinic-Pjevic, A., & Mladenovic-Segedi, L. (2018). The phenomenon of pregnancy a psychological view. *Ginekologia polska*, 89(2), 102-106. <https://doi.org/10.5603/GP.a2018.0017>
- Brancka-Woźniak, D., Wójcik, A., Błażejewska-Jaśkowiak, J., & Kurzawa, R. (2020). Sexual and life satisfaction of pregnant women. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(16), 5894.
- Byers, E.S., Demmons, S., & Lawrence, K. (1998). Sexual satisfaction with dating relationships: A test of the interpersonal exchange model of sexual satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15, 257-267. <https://doi.org/10.1177/0265407598152008>
- Cash, T.F. (2012). Cognitive-behavioral perspectives on body image, *encyclopedia of body image and human appearance*, 334-342. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00054-7>
- CMACE/RCOG Joint Guideline, (2010). *Management of Women with Obesity in Pregnancy*. London: Jointly published by the Centre for Maternal and Child Enquiries and the Royal College of Obstetricians and Gynaecologists <https://www.publichealth.hscni.net/sites/default/files/CMACE-RCOG%20Joint%20Guideline-Management%20of%20women%20with%20obesity%20in%20pregnancy.pdf>
- Costantine, M. M. (2014). Physiologic and pharmacokinetic changes in pregnancy. *Frontiers in pharmacology*, 5, 65. <https://doi.org/10.3389/fphar.2014.00065>
- Çelik, M.N., & Samur, F.G. (2018). Gebelik ve yeme davranışı bozuklukları. *Jinekoloji-Obstetrik ve Neonatoloji Tıp Dergisi*, 15 (3), 130-134. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/932014>
- Çetin Avcı, S., & Daşkan, Z. (2021). Prekonsepsiyonel, gebelik ve postpartum döngüde maternal obeziteyi önlemek. *Türkiye Diyabet ve Obezite Dergisi*, 5(3), 358-367. <https://doi.org/10.25048/tudod.927026>
- Daniluc, R. I., Craina, M., Thakur, B. R., Prodan, M., Bratu, M. L. Ve ark. (2024). Comparing relationship satisfaction and body-image-related quality of life in pregnant women with planned and unplanned pregnancies. *Diseases*, 12(6), 109. <https://doi.org/10.3390/diseases1206109>

- Daşkan, Z. & Z., Emlak. (2021). Gestational weight gain and weight retention at postpartum 12th month. *Cukurova Medical Journal*, 46 (1),46-54. https://dergipark.org.tr/pub/cumj/issue/59504/784314#article_cite
- Datta S., Kodali B., & Segal S., Maternal physiological changes. *Obstetric anesthesia handbook*. 5th ed. New York 2010. p. 1–14. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-0-387-88602-2_1
- De Judicibus, M. A., & McCabe, M. P. (2002). Psychological factors and the sexuality of pregnant and postpartum women. *Journal of Sex Research*, 39(2), 94–103. <https://doi.org/10.1080/00224490209552128>
- DeLamater, J., Hyde, J. S., & Fong, M. C. (2008). Sexual satisfaction in the seventh decade of life. *Journal of sex & marital therapy*, 34(5), 439–454. <https://doi.org/10.1080/00926230802156251>
- Demir, R. (2024). Kadınların doğurganlık, doğum ve doğum sonuçlarının bazı kısımlarına ve beden mahremiyet alanlarının kuşaklar arası incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 17(1), 84-96. <http://doi:10.26559/mersinsbd.1308429>
- Doğrul, E., & Alan Dikmen, H. (2023). Gebelerde eş desteğinin annelik rolü, beden algısı ve distres düzeyi ile ilişkisi: tanımlayıcı bir çalışma. *Selçuk Sağlık Dergisi*, 4(2), 163-175. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2860716>
- Dolatian, M., Sharifi, N., Mahmoodi, Z., Fathnezhad-kazemi, A., Bahrami-vazir, E. ve Rashidian, T. (2020). Hamilelik sırasında kilo alımı ve bununla ilişkili faktörler: Bir Yol analizi. *Hemşirelik Açık*, 7 (5), 1568-1577.
- Dönmez, B. (2018). *Obez kadınlarda benliksaygısı ve beden imgesinin cinsel doyuma etkisinin incelenmesi* (Tez No. 495583) [Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü] <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=vbVkJXelKChYWNElr1MuLZgVHOP9sxpdcwHRNQHbBij-iktKZjV680E2rQfxwLzpo>
- Drehmer, M., Duncan, B. B., Kac, G., & Schmidt, M. I. (2013). Association of second and third trimester weight gain in pregnancy with maternal and fetal outcomes. *PLoS one*, 8(1), e54704. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0054704>
- Duman, N. (2019). *Cinsel Sağlık*. Nobel Tıp Kitabevi, ISBN:9786053354321, 6053354325
- Dursun, M., & Beydağ, K.D. (2023). Maternal Obezitenin Gebelerin Benlik Saygısı ve Kendilik Algısı Üzerine Etkisi. *Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(2), 131-139. <https://doi.org/10.56061/fbujohs.1103426>
- Er, E. (2020). *Gebe kadınlarda cinsel yaşamı etkileyen faktörler* (Tez No. 493532) [Yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü] https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/623863/yokAcikBilim_10280194.pdf?sequence=-1
- Erbil, N. (2019). The relationship between sexual function, body image and body mass index among pregnant women. *International Journal of Caring Sciences*, 12(2), 925. https://www.internationaljournalofcaringsciences.org/docs/34_erbil_original_12_2.pdf
- Eriten, H., & Oskay, Ü. (2022). Gebeliğin üçüncü trimesterinde beden imajı ve benlik saygısının cinsel fonksiyon üzerine etkisi. *Sağlık ve Toplum Dergisi*, 32(2), 152-164.
- Ertem, G., & Sevil, Ü. (2009). Gebeliğin cinselliğe etkisi. *Dirim Tıp Gazetesi*, 85(1), 40- 47. https://dirim.com/Dirim_2010-1_files/Gebelig%CC%86in%20cinsellig%CC%86e%20etkisi.pdf
- Ertem, G., & Sevil, Ü. (2010). Doğum ağrısı ve hemşirelik yaklaşımı. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(2), 117-23. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunihem/issue/2630/33839>
- Fahami, F., Amini-Abchuyeh, M. ve Aghaei, A. (2018). Gebe kadınlarda psikolojik iyilik hali ile beden imajı arasındaki ilişki. *İran hemşirelik ve ebelik araştırmaları dergisi*, 23 (3), 167-171.

- Faria-Schützer, D.B., Surita, F.g., Nascimento, S.L., Vieira, C.M., & Turato, E. (2017). Psychological issues facing obese pregnant women: a systematic review. *The Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine*, 30(1), 88–95. <http://doi:10.3109/14767058.2016.1163543>.
- Faul, F., Erdfelder, E., Buchner, A., & Lang, A. G. (2009). Statistical power analyses using G* Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. *Behavior research methods*, 41(4), 1149-1160.
- Fernández-Carrasco, FJ, Rodríguez-Díaz, L, González-Mey, U, Vázquez-Lara, JM, Gómez-Salgado, J, ve ark. (2020) .Changes in sexual desire in women and their partners during pregnancy. *J Clin Med*. 9:526. <https://doi.org/10.3390/jcm9020526>
- Fıfşkın, G., & Işık, C. (2022). Gebelikte Yaşanan Görsel ve Bedensel Değişikliklerin Postpartum Dönemdeki Bedeni Beğenme ve Psikolojik Yakınmalarla İlişkisi. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 15(3), 307-316. <https://doi.org/10.46483/deuhfed.969458>
- Filippetti, M.L., Johnson, M.H., Lloyd-Fox, S., ve ark. (2013). Body perception in newborn. *Curr Biol*, (23), 2413–2416. <https://doi.org/10.1016/j.cub.2013.10.017>
- Fuller-Tyszkiewicz, M., Broadbent, J., Richardson, B., Watson, B., Klas, A., & Skouteris, H. (2020). A network analysis comparison of central determinants of body dissatisfaction among pregnant and non-pregnant women. *Body Image*, 32, 111-120. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2019.12.001>
- Fuller-Tyszkiewicz, M., Skouteris, H., Watson, B. E., & Hill, B. (2013). Body dissatisfaction during pregnancy: a systematic review of cross-sectional and prospective correlates. *Journal of health psychology*, 18(11), 1411–1421. <https://doi.org/10.1177/1359105312462437>
- Gaillard, R., Durmuş, B., Hofman, A., Mackenbach, J. P., Steegers, E. A. P., ve ark. (2013). Risk factors and outcomes of maternal obesity and excessive weight gain during pregnancy. *Obesity Med*, 21(5), 1046–1055. <http://doi:10.1002/oby.20088>
- Gałązka, I., Droszol-Cop, A., Naworska, B., Czajkowska, M., & Skrzypulec-Plinta, V. (2015). Changes in the sexual function during pregnancy. *The journal of sexual medicine*, 12(2), 445–454. <https://doi.org/10.1111/jsm.12747>
- Gallagher S., & Cole, J. (1995). Body image and body schema in a deafferented. *The journal of mind and behavior*, (16), 369–390. <https://www.jstor.org/stable/43853796>
- Gallagher, S. (1986). Body image and body schema: A Conceptual Clarification. *The journal of mind and behavior*, 7(4), 541. <http://www.jstor.org/stable/43853233>
- Ge, X., Tao, F., Huang, K., Mao, L., Huang, S., Niu, Y., ve ark. (2016). Mother snoring can predict the negative consequences of pregnancy: a cohort study in China. *PLoS One*, 11(2), <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0148732>
- Gezer Tekdal, A. (2022). *Latent Fazdaki Primipar Gebelerde Psikolojik Esneklik Düzeyi ve Gebelik Stresinin Travmatik Doğum Algısı ve Emzirme Başarısına Etkisi* (Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Golab, B., Santos, S., Voerman, E., Lawlor, DA, Jaddoe, VW., ve ark. (2018). Maternal obezitenin yaygın gebelik komplikasyonları ile çocuklukta obezite riski arasındaki ilişki üzerindeki etkisi: bireysel katılımcı veri meta-analizi. *Lancet Çocuk ve Ergen Sağlığı*, 2 (11), 812-821.
- Goldstein, R. F., Abell, S. K., Ranasinha, S., Misso, M., Boyle, J. A., ve ark. (2017). Association of Gestational Weight Gain With Maternal and Infant Outcomes. *JAMA*, 317(21), 2207. <http://doi:10.1001/jama.2017.3635>
- Grieger, J. A., Hutchesson, M. J., Cooray, S. D., Bahri Khomami, M., Zaman, S., ve ark. (2021). A review of maternal overweight Gestasyonel hipertansiyon and obesity and its impact on cardiometabolic outcomes during pregnancy and postpartum. *Therapeutic Advances in Reproductive Health*, 15(1), 16. <http://doi:10.1177/2633494120986544>

- Grogan, S. (2021). *Body Image: Understanding Body Dissatisfaction in Men, Women and Children* (4th ed.) <http://dx.doi.org/10.4324/9781003100041>
- Güleroğlu F. T., & Beşer G.D. (2014). Evaluation of sexual functions of the pregnant women. *The Journal of Sex Medicine*, 11, 146-153. <https://doi.org/10.1111/jsm.12347>
- Gümüşay, M., Erbil, N. & Demirbağ, B.C. (2021). Gebe kadınların cinsel fonksiyon ve beden imajı ile partnerlerinin cinsel fonksiyonlarının incelenmesi. *Cinsel ve İlişki Terapisi*, 36(2-3), 296-310. <https://doi.org/10.1080/14681994.2021.1883580>
- Gün Kakaşçı, Ç., Ergün, G., & Sezer Balcı, A. (2022). The psychometric properties and validity of the Turkish version of the Body Image in Pregnancy Scale (BIPS-Turkish). *Women & health*, 62(1), 21-36. <https://doi.org/10.1080/03630242.2021.2008584>
- Güney, E., & Bal, Z. (2023). Gebelerin, cinsel yaşam ve cinselliğe karşı tutumlarının değerlendirilmesi. *Androloji Bülteni*, 25(1). <https://doi.org/10.24898/tandro.2023.27167>
- Gür, E.Y., & Pasinlioğlu, T. (2020). Gebelerin gebelik sürecinde beden imajını algılama durumlarının belirlenmesi. *Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 71-81. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1024351>
- Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü. Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) 2018. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve TÜBİTAK. Ankara: Yayın No: NEE-HÜ.19.01; 2019.
- Head, H., & Holmes. G. (1911). Sensory disturbances from cerebral lesions, *Brain Med.*, 34(2-3):102-254. <https://doi.org/10.1093/brain/34.2-3.102>
- Howell, K.R., & Powell, T.L. (2017). Effects of maternal obesity on placental function and fetal development. *Reproduction (Cambridge, England)*, 153(3), R97-R108. <https://doi.org/10.1530/REP-16-0495>
- Howell, KR., & Powell, TL. (2017). Maternal obezitenin plasental fonksiyon ve fetal gelişim üzerine etkileri. *Çoğaltma (Cambridge, İngiltere)*, 153 (3), R97.
- Hüsniye, D. (2013) *Gebeliğin cinsel fonksiyon, beden imajı ve pelvik taban fonksiyonları üzerine etkisi* (Tez No. 360058)[Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü].
- Institute of Medicine (US) and National Research Council (US) Committee to Reexamine IOM Pregnancy Weight Guidelines. Kathleen M Rasmussen and Ann L Yaktine, editors. Washington (DC): National Academies Press (US); 2009. ISBN-13: 978-0-309-13113-1, (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK32813/>, Accessed Date:18.11.2018
- İnanir, S., Cakmak, B., Nacar, M.C., Güler, A.E., & İnanir, A. (2015). Body image perception and self-esteem during pregnancy. *International Journal of Women's Health and Reproduction Sciences*, 3(4), 196-200. <http://dx.doi.org/10.15296/ijwhr.2015.41>
- İrge, E., Timur, S., Zincir, H., Oltuluoğlu, H. & Dursun, S. (2005). Gebelikte beslenmenin değerlendirilmesi. *STED*, 14, 157-60. <https://www.ttb.org.tr/STED/sted0705/gebelik.pdf>
- Jamali, S., & Mosalanejad, L. (2013). Sexual dysfunction in Iranian pregnant women. *Iranian journal of reproductive medicine*, 11(6), 479-486. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24639782/>
- Jawed-Wessel, S., & Sevic, E. (2017). The impact of pregnancy and childbirth on sexual behaviors: a systematic review. *Journal of sex research*, 54(4-5), 411-423. <https://doi.org/10.1080/00224499.2016.1274715>
- Jawed-Wessel, S., Herbenick, D., & Schick, V. (2016). The relationship between body image, female genital self-image, and sexual function among first-time mothers. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 43(7), 618-632. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2016.1212443>

- Kaplan, İ. (2023). Pregestasyonel diabetes mellitus ve gestasyonel diabetes mellitus tanılı hastalarda gebelikte kilo alımı ile ikinci ve üçüncü trimester gebelik komplikasyonları arasındaki ilişki–Retrospektif vaka kontrol çalışması. *Tıp Fakültesi Klinikleri Dergisi*, 5(2-3), 61-71. [http://doi: 10.17932/IAU.TFK.2018.008/tfk_v05i2001](http://doi.org/10.17932/IAU.TFK.2018.008/tfk_v05i2001)
- Karabulutlu, Ö. (2018). Gebeliğin kadın cinselliğine etkileri. *Kafkas Tıp Bilimleri Dergisi*, 8(1), 124-132. <https://doi.org/10.5505/kjms.2017.52533>
- Karakuş, A., & Yanikkerem, E. (2015). Gebelikte cinselliği etkileyen faktörler. *UHD* 2(3), 65-74. [http://doi: 10.17371/UHD.2015310845](http://doi.org/10.17371/UHD.2015310845)
- Kaya, S., Keskin, H.L., Kaya, B., Aydoğmuş, S., & Sivashoğlu, A.A. (2012). Term gebeliklerde maternal beden kitle indeksi ile serum total antioksidan düzeyinin ilişkisi. *Türkiye Klinikleri J Med*, 32, 1681–6. [http://doi: 10.5336/healthsci.2021-82961](http://doi.org/10.5336/healthsci.2021-82961)
- Khalesi, Z. B., Bokaie, M., & Attari, S. M. (2018). Effect of pregnancy on sexual function of couples. *African health sciences*, 18(2), 227–234. <https://doi.org/10.4314/ahs.v18i2.5>
- Kızılay, F., & Ünver, H. (2022). Gebelerde fiziksel aktivite, kinezyofobi ve stres; kilo alımı ve bel ağrısının etkileri. İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 9(3), 25-35. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2692615>
- Kiliçlar, M. (2018). *Cinsel doyum ile beden imajı ve benlik saygısı arasındaki ilişki* (Tez No. 509980) (Yüksek lisans tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=MzP7PYssFqdb3WjIroAkX8Hy3cnfgT8gyjjW6MnLR6j2ivod4NM_7ad8CqBjWm
- Kocatepe, K. (2017, Ekim 11). *Hamilelikte kilo alımı, ödem (şişlikler), yağ dokusu ve kılının genel dağılımı*. <https://www.gebelik.org/tr/hamilelik-gebelik-ve-dogumla-ilgili-sorulara-videolu-yanitlar-gebelikte-kilo-alimi-odem-sislikler-ve-alinan-kilolarin-dagilimi.html>
- Koç Özkan, T., Şimşek Küçükkelepçe, D., & Aydın Özkan, S. (2020). Gebelikte prenatal bağlanma ve vücut algısı arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler. *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 49-54. <https://doi.org/10.34087/cbusbed.587467>
- Kourayem, A. (2021). Prediction of sexual satisfaction based on body image and perfectionism amongst pregnant women. *Family and Sexual Health*, 2(1), 65. <https://doi.org/10.52547/fash.2.1.65>
- Kowal C, Kuk J, Tamim H. Characteristics of weight gain in pregnancy among canadian women. *Matern Child HealthJ*2012;16(3):668-676.
- Kök, G., Güvenç, G., Bilsel, H., & Güvener, A. (2018). Gebelik Döneminde Kadınların Beden Algısı Farklılık Gösterir mi?. *Journal of Education & Research in Nursing/Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 15(4).
- Kračun, I., Tul, N., Blickstein, I., & Velikonja, V. G. (2019). Quantitative and qualitative assessment of maternal sexuality during pregnancy. *Journal of perinatal medicine*, 47(3), 335–340. <https://doi.org/10.1515/jpm-2018-0206>
- Kurnaz, D., & Karaçam, Z. (2022). İnfertil obez kadınlarda obezitenin yönetiminde kullanılan yöntemlerin obstetrik sonuçlarına etkisi: sistematik derleme ve meta-analiz. *Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi*, 12(1), 147-169. <https://doi.org/10.31020/mutftd.1003918>
- Küçük, N., Mecdi Kaydırak, M., Aydın Bilge, Ç., & Hotun Şahin, N. (2018). Kadınlarda obezitenin benlik saygısı ve cinselliğe etkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19(2), 126-134. <http://dx.doi.org/10.5455/apd.266148>
- Küçükkaya, B., Sarıkaya, N. A., Süt, H. K., & Öz, S. (2020). Gebelikte alınan kiloya bağlı beden algısı ile gebeliğin kabulü arasındaki ilişki. *Journal of Academic Research in Nursing*, 6(3), 426-432. [http://doi:10.5222/jaren.2020.15010](http://doi.org/10.5222/jaren.2020.15010)

- Lawrance, K.A., & Byers, E.S. (1995), Sexual satisfaction in long-term heterosexual relationships: The interpersonal exchange model of sexual satisfaction. *Personal Relationships*, 2, 267-285. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1995.tb00092.x>
- Lee, A.M., Lam, S.K., Sze Mun, S.M., Chong, C.S., Chui, H.W. ve ark. (2007). Prevalence, course risk factors for antenatal anxiety and depression. *Obstet Gynecol*, 110(5), 1102-12. <http://doi:10.1097/01.AOG.0000287065.59491.70>
- Linde, K., Lehnig, F., Nagl, M. ve ark. (2022). Course and prediction of body image dissatisfaction during pregnancy: a prospective study. *BMC Pregnancy Childbirth* 22, 719. <https://doi.org/10.1186/s12884-022-05050-x>
- Liu, P., Xu, L., Wang, Y., Zhang, Y., Du, Y., ve ark. (2016). Association between perinatal outcomes and maternal pre-pregnancy body mass index. *Obesity Reviews*, 17(11), 1091–1102. <http://doi:10.1111/obr.12455>
- Lund, J. I., Kleinplatz, P. J., Charest, M., & Huber, J. D. (2019). The relationship between the sexual self and the experience of pregnancy. *The Journal of perinatal education*, 28(1), 43–50. <https://doi.org/10.1891/1058-1243.28.1.43>
- Manaf, N. A., Saravanan, C., & Zuhrah, B. (2016). The prevalence and inter-relationship of negative body image perception, depression and susceptibility to eating disorders among female medical undergraduate students. *Journal of clinical and diagnostic research, JCDR*, 10(3), VC01–VC04. <https://doi.org/10.7860/JCDR/2016/16678.7341>
- Marchi, J., Berg, M., Dencker, A., Olander, E. K., & Begley, C. (2015). Risks associated with obesity in pregnancy, for the mother and baby: a systematic review of reviews. *Obesity Reviews*, 16(8), 621–638. <http://doi:10.1111/obr.12288>
- Martínez-Hortelano, J.A, Cavero-Redondo, I., Álvarez-Bueno, C., Díez-Fernández, A., Hernández-Luengo, M. ve ark. (2021), Gebelikte Kilo Değişimi ve Gebelik Diyabeti Mellitus: Sistematik Bir İnceleme ve Meta-Analiz. *Obezite*, (29) 454-464. <https://doi.org/10.1002/oby.23083>
- McDonald, S.D., Han, Z., & Beyene, J. (2010). Overweight and obesity in mothers and the risk of preterm birth and low birth weight babies: systematic review and meta-analyses. *British Medical Journal* 341, c3428. <http://doi:10.1136/bmj.c3428>.
- McKinley, M. C., Allen-Walker, V., McGirr, C., Rooney, C., & Woodside, J. V. (2018). Weight loss after pregnancy: challenges and opportunities. *Nutrition research reviews*, 31(2), 225-238.
- McLean, S.A., & Paxton, S.J. (2019). Body image in the context of eating disorders, *Psikiyatri Klinikleri*, 42 (1), 145-156. <https://doi.org/10.1016/j.psc.2018.10.006>
- Moreno-Rosset, C., Arnal-Remón, B., Antequera-Jurado, R., & Ramírez-Uclés, I. (2016). Anxiety and psychological wellbeing in couples in transition to parenthood. *Clínica y Salud*, 27, 29–35. <https://doi.org/10.1016/j.clysa.2016.01.004>
- Mozafari, M., Khajavikhan, J., Jaafarpour, M., Khani, A., Direkvand-Moghadam, A., & Najafi, F. (2015). Association of body weight and female sexual dysfunction: a case control study. *Iranian Red Crescent medical journal*, 17(1), e24685. <https://doi.org/10.5812/ircmj.24685>
- Nakić Radoš, S., Soljačić Vraneš, H., & Šunjić, M. (2015). Sexuality during pregnancy: what is important for sexual satisfaction in expectant fathers. *Journal Of Sex & Marital Therapy*, 41(3), 282-293. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2014.889054>
- Naldoni, L. M., Pazmiño, M. A., Pezzan, P. A., Pereira, S. B., & Ferreira, C. H. (2011). Evaluation of sexual function in Brazilian pregnant women. *Journal of sex & marital therapy*, 37(2), 116–129. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2011.560537>

- National Institute of Health and Clinical Excellence [NIHCE]. (2010). WeiGestasyonel hipertansiyon management before, during and after pregnancy. *National Institute of Health and Clinical Excellence*. <https://www.nice.org.uk/guidance/ph27>
- Ninivaggio, C., Rogers, R. G., Leeman, L., Migliaccio, L., Teaf, D., ve ark. (2017). Sexual function changes during pregnancy. *International urogynecology journal*, 28, 923-929.
- Oche, O. M., Abdullahi, Z., Tunau, K., Ango, J. T., & Yahaya, M. (2020). Sexual activities of pregnant women attending antenatal clinic of a tertiary hospital in North-West Nigeria. *The Pan African medical journal*, 37, 140. <https://doi.org/10.11604/pamj.2020.37.140.25471>
- Overcash, R. T., & Lacoursiere, D. Y. (2014). The Clinical Approach to Obesity in Pregnancy. *Clinical Obstetrics and Gynecology*, 57(3), 485–500. <http://doi:10.1097/grf.0000000000000042>
- Özgül, S., & Taşpınar, A. (2019). Maternal obezitenin anne ve yenidoğan sağlığına etkisi. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 3(3), 178-189. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/819913>
- Pamuk, T. (2021). *Gebelerin cinselliğe karşı tutumunun cinsel işleve etkisi* [Yüksek lisans tezi, Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü] <http://earsiv.odu.edu.tr/jspui/bitstream/11489/239/1/10324919.pdf>
- Parish, W. L., Luo, Y., Stolzenberg, R., Laumann, E. O., Farrer, G. ve ark. (2007). Sexual practices and sexual satisfaction: a population based study of Chinese urban adults. *Archives of sexual behavior*, 36(1), 5–20. <https://doi.org/10.1007/s10508-006-9082-y>
- Piran, M. (2019). *Perinatal alanda çalışan hemşire ve ebelerin bakımda cinselliği ele alma konusunda yaşadığı engeller ve kolaylaştırıcı faktörlerin belirlenmesi* (Tez No. 590893) [Yüksek lisans tezi, T.C. Hacettepe Üni. Sağlık Bilimleri Enstitüsü] <https://openaccess.hacettepe.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11655/9144/10298176.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Polona Mivšek, A., & Tomai, X.H. (2023). Sexual Aspects of Pregnancy. In: Geuens, S., Polona Mivšek, A., Gianotten, W. (eds) *Midwifery and Sexuality*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-18432-1_6
- Poston, L., Caleyachetty, R., Cnattingius, S., Corvalán, C., Uauy, R., ve ark. (2016). Preconceptional and maternal obesity: epidemiology and health consequences. *The Lancet Diabetes Endocrinology*, 4(12), 1025–1036. [http://doi:10.1016/s2213-8587\(16\)30217-0](http://doi:10.1016/s2213-8587(16)30217-0)
- Poston, L., Caleyachetty, R., Cnattingius, S., Corvalán, C., Uauy, R., Herring, S. & Gillman, MW (2016). Gebelik öncesi ve anne obezitesi: epidemiyoloji ve sağlık sonuçları. *Lancet Diyabet ve Endokrinoloji*, 4 (12), 1025-1036.
- Pujols, Y., Seal, B. N., & Meston, C. M. (2010). The association between sexual satisfaction and body image in women. *The journal of sexual medicine*, 7(2 Pt 2), 905–916. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2009.01604.x>
- Rachel N. Pauls, John A. Occhino., & Vicki L.D. (2008) Effects of pregnancy on female sexual function and body image: a prospective study. *The Journal of Sexual Medicine*, 5(8), 1915–1922, <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2008.00884.x>
- Radoš, S. N., Vraneš, H. S., & Šunjić, M. (2013). Limited Role of body satisfaction and body image self-consciousness in sexual frequency and satisfaction in pregnant women. *The Journal of Sex Research*, 51(5), 532–541. <https://doi.org/10.1080/00224499.2012.744954>
- Rauff, E. L., & Downs, D. S. (2011). Mediating effects of body image satisfaction on exercise behavior, depressive symptoms, and gestational weight gain in pregnancy. *Ann Behav Med*, 42(3), 381-390. <https://doi.org/10.1007/s12160-011-9300-2>
- Rausch, D., & Rettenberger, M. (2021). Kadınlarda cinsel tatminin belirleyicileri: Sistemantik bir inceleme. *Cinsel Tıp İncelemeleri*, 9 (3), 365-380.

- Ribeiro, M. C., de Tubino Scanavino, M., do Amaral, M. L. S., de Moraes Horta, A. L., & Torloni, M. R. (2017). Beliefs about sexual activity during pregnancy: a systematic review of the literature. *Journal of sex & marital therapy*, 43(8), 822–832. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2017.1305031>
- Ribeiro, M. C., Nakamura, M. U., Torloni, M. R., Scanavino, M. de T., Scomarini, F. B., & Mattar, R. (2014). Female sexual function of overweight women with gestational diabetes mellitus: a cross-sectional study. *PLoS one*, 9(4), e95094. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0095094>
- Riva, G. (2018). The neuroscience of body memory: From the self through the space to the others. *Cortex; a journal devoted to the study of the nervous system and behavior*, 104, 241–260. <https://doi.org/10.1016/j.cortex.2017.07.013>
- Roomruangwong, C., Kanchanatawan, B., Sirivichayakul, S. & Maes, M. (2017). Gebelikte ve doğum sonrası dönemde vücut imajından memnuniyetsizliğin yüksek görülme sıklığı: Depresyon, anksiyete, vücut kitle indeksi ve gebelikte kilo alımı ile ilişkiler. *Cinsel ve Üreme Sağlığı*, 13, 103-109.
- Roomruangwong, C., Kanchanatawan, B., Sirivichayakul, S. & Maes, M. (2017). Gebelikte ve doğum sonrası dönemde vücut imajından memnuniyetsizliğin yüksek görülme sıklığı: Depresyon, anksiyete, vücut kitle indeksi ve gebelikte kilo alımı ile ilişkiler. *Cinsel ve Üreme Sağlığı*, 13, 103-109.
- Ruken, T. (2023). Gebelikte cinsel aktivite sorunları ve ebelik bakımı: sexual activity problems during pregnancy and midwives care. *Mediterranean Journal of Health Sciences Current Research*, 1(1), 47-53. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10452086>
- Sagiv-Reiss, D. M., Birnbaum, G. E., & Safir, M. P. (2012). Changes in sexual experiences and relationship quality during pregnancy. *Archives of sexual behavior*, 41(5), 1241–1251. <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9839-9>
- Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü. Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2019. Ankara: Sağlık Bakanlığı Yayın No: 1185; 2021.
- Salazar, N., Ortiz, F., Edie, A., & Miller, A. Clinicians Address Gestational Weight Gain and Nutrition Using the International Federation of Gynecology and Obstetrics (FIGO) Nutrition Checklist. *J Midwifery Womens Health*. 2024 May-Jun;69(3):422-426. doi: 10.1111/jmwh.13646. Epub 2024 May 20. PMID: 38766896.
- Salcan, E. (2019). *Gebelikte cinsel mitler ölçeğinin geliştirilmesi* [Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü] https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/123248/yokAcikBilim_10301675.pdf?sequence=-1&isAllowed=y
- Satinsky, S., Reece, M., Dennis, B., Sanders, S., & Bardzell, S. (2012). An assessment of body appreciation and its relationship to sexual function in women. *Body image*, 9(1), 137–144. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2011.09.007>
- Schilder, P. (1951). Review of The image and appearance of the human body (1951). *Journal of Consulting Psychology*, 15(2), 170. <https://doi.org/10.1037/h0052115>
- Schummers, L., Hutcheon, J. A., Bodnar, L. M., Lieberman, E., & Himes, K. P. (2015). Risk of adverse pregnancy outcomes by prepregnancy body mass index. *Obstetrics & Gynecology*, 125(1), 133–143. <http://doi:10.1097/aog.0000000000000591>
- Senobari, M., Azmoude, E., & Mousavi, M. (2019). The relationship between body mass index, body image, and sexual function: A survey on Iranian pregnant women. *International journal of reproductive biomedicine*, 17(7), 503–512. <https://doi.org/10.18502/ijrm.v17i7.4862>
- Seven, M., Akyüz, A., & Güngör, S. (2015). Predictors of sexual function during pregnancy. *Journal of obstetrics and gynaecology: the journal of the Institute of Obstetrics and Gynaecology*, 35(7), 691–695. <https://doi.org/10.3109/01443615.2015.1006596>

- Shiraishi, M., Haruna, M., Matsuzaki, M., Murayama, R., & Sasaki, S. (2018). Pre-pregnancy BMI, gestational weight gain and body image are associated with dietary under-reporting in pregnant Japanese women. *Journal of nutritional science*, (7), e12. <https://doi.org/10.1017/jns.2018.3>
- Shoraka, H., Amirkafi, A., & Garrusi, B. (2019). Review of body image and some of contributing factors in Iranian population. *International Journal of Preventive Medicine*, 10(19). https://doi.org/10.4103/ijpvm.IJPVM_293_18
- Smith, S.A., Hulsey, T. & Goodnight, W. (2008). Effects of obesity on pregnancy. *Journal of Obstetric, Gynecologic, & Neonatal Nursing*, 37(2), 176-84. <https://doi.org/10.1111/j.1552-6909.2008.00222.x>
- Soltani, H., Lipoeto, N. I., Fair, F. J., Kilner, K., & Yusrawati, Y. (2017). Prepregnancy body mass index and gestational weight gain and their effects on pregnancy and birth outcomes: a cohort study in West Sumatra, Indonesia. *BMC women's health*, 17(1), 102. <https://doi.org/10.1186/s12905-017-0455-2>
- Staruch, M., Kucharczyk, A., Zawadzka, K., Wielgos, M., & Szymusik, I. (2016). Sexual activity during pregnancy. *Neuro endocrinology letters*, 37(1), 53–58. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26994386/>
- Steinig, J., Nagl, M., Linde, K., Zietlow, G., Kersting, A. (2017). Antenatal and postnatal depression in women with obesity: a systematic review. *Archives of Women's Mental Health*, 20(4), 569–585. doi:10.1007/s00737-017-0739-4
- Swanson, V., Keely, A., & Denison, F.C. (2017). Beden imajı yeni annelerde vücut ağırlığı ile emzirmenin sürdürülmesi arasındaki ilişkiyi etkiler mi? *İngiliz Sağlık Psikolojisi Dergisi*, 22 (3), 557-576.
- Şahin, E. & Yazıcı, S. (Eds.). (2022). *Ebeveynliğe hazırlık, ebeler ve hemşireler için*. Nobel Akademik Yayıncılık
- Şahingöz, M. (2021). *Gebelikte cinsel mitlerin cinsel yaşam kalitesi üzerine etkisi* (Tez No. 699016) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü] <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Şahingöz, M. (2021). *Gebelikte cinsel mitlerin cinsel yaşam kalitesi üzerine etkisi* (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Şeker, S., Çitil Canbay, F., Cesur, C. & Firouz, N. (2021). Beden algısının gebelikte kilo almı üzerine etkisinin incelenmesi: analitik kesitsel araştırma. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 9(1), 206-218. <https://doi.org/10.33715/inonusaglik.812225>
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2013). *Using multivariate statistics* (Vol. 6). Pearson Boston, MA <https://www.pearsonhighered.com/assets/preface/0/1/3/4/0134790545.pdf>
- Taghani, R., Ashrafizaveh, A., Ghanbari, Soodkhori, M., Azmoude, E., & Tatari, M. (2019). Marital satisfaction and its associated factors at reproductive age women referred to health centers. *Journal of education and health promotion*, 8, 133. https://doi.org/10.4103/jehp.jehp_172_18
- Talbot, L., & MacLennan, K. (2016) Physiology of pregnancy. *Anaesth Intensive Care Med.*, 17(7), 341–345. <https://doi.org/10.1016/j.mpaic.2016.04.010>
- Talmon, A., & Ginzburg, K. (2018). "Bu beden kime ait?" Gebelikte Beden Deneyimi Ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik olarak değerlendirilmesi. *Beden İmajı*, 26, 19-28.
- Tasdemir, N., Celik, C., Abali, R., Ozer, I., Gokhan, Culha, M., ve ark. (2017). Sexual function may be impaired during pregnancy in adolescent women. *Sexual and Relationship Therapy*, 32, 173–180. <https://doi.org/10.1080/14681994.2016.1276552>
- Taşdemir, D., Karaman, E., Yıldız, A., Han, A., Karaman, Y. Ve ark. (2015). Obezitenin term gebelerde matenal ve fetal sonuçlara etkisi: Bir olgu kontrol çalışması. *İstanbul Kanuni Sultan Süleyman Tıp Dergisi (IKSST)*, 7(2), 73-78. <http://doi:10.5222/iksst.2015.073>

- Taşpınar, A. (2015). *Gebelikte benlik saygısı ve beden imajı ile ilişkili özellikler* (Tez No. 385598) [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü] https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/90471/yokAcikBilim_10066582.pdf?sequence=-1
- Thangaratnam, S., Rogozińska, E., Jolly, K., Glinkowski, S., & Duda, W. (2012). Interventions to reduce or prevent obesity in pregnant women: a systematic review. *Health Technology Assessment*, 16(31), 1-191. <https://doi.org/10.3310/hta16310>
- Tilaver, H. E., & Oskay, Ü. (2020). Gebeliğin üçüncü trimesterinde beden imajı ve benlik saygısının cinsel fonksiyon üzerine etkisi. *Sağlık ve Toplum*, 32 (2). 152-164. <https://ssyv.org.tr/wp-content/uploads/2022/07/Yil-Year32-Sayi-Number2-Mayis-Agustos-May-August2022-1.pdf>
- Torgerson, R. R., Marnach, M. L., Bruce, A. J., & Rogers, R. S. (2006). Oral and vulvar changes in pregnancy. *Clinics in dermatology*, 24(2), 122–132. <https://doi.org/10.1016/j.clindermatol.2005.10.004>
- Tosun Güleröglü, F., & Gördeles Beşer, N. (2014). Evaluation of sexual functions of the pregnant women. *The journal of sexual medicine*, 11(1), 146–153. <https://doi.org/10.1111/jsm.12347>
- Træen, B., Štulhofer, A., Janssen, E., Carvalheira, AA, Hald, GM., ve ark. (2019). Dört Avrupa ülkesinde yaşlı yetişkinler arasında cinsel aktivite ve cinsel tatmin. *Cinsel davranış arşivleri*, 48, 815-829.
- Traylor, C.S., Johnson, J. D., Kimmel, M. C., & Manuck, T. A. (2020). Effects of psychological stress on adverse pregnancy outcomes and nonpharmacologic approaches for reduction: an expert review. *American Journal of Obstetrics & Gynecology MFM*, 2(4), 100229.
- Tunç, R., & Amanak, K. (2023). *Gebelikte beden imajına yönelik memnuniyetsizliğin maternal ve neonatal etkileri*. 4th International “Artemis” Congress on Health and Sports Sciences Proceedings Book, I S B N: 9 7 8 - 6 2 5 - 6 8 7 9 - 0 6 - 5, 260-264
- Turan, Z., Kurt, G., & Arslan, H. (2020). Graviditenin sosyal destek algısı ve prenatal bağlanma düzeyine etkisinin incelenmesi. *Cukurova Medical Journal*, 45(3), 1126-1136. <https://doi.org/10.17826/cumj.732070>
- Tutkuviene, J., Juskaite, A., Katinaite, J., Silove, S., Drasutis, J., ve ark. (2018). Litvanyalı kadınlarda hamilelik öncesi ve hamilelik sırasında beden imajı sorunları. *Antropolog Anzeiger*, 75 (1).
- van den Brink, F., Smeets, M. A., Hessen, D. J., & Woertman, L. (2016). Positive Body Image and Sexual Functioning in Dutch Female University Students: The Role of Adult Romantic Attachment. *Archives of sexual behavior*, 45(5), 1217–1226. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0511-7>
- Vannier, S. A., & Rosen, N. O. (2017). Sexual distress and sexual problems during pregnancy: associations with sexual and relationship satisfaction. *The journal of sexual medicine*, 14(3), 387–395. <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2016.12.239>
- Wang, C., Wei, Y., Zhang, X., Zhang, Y., Xu, Q., ve ark. (2017). A randomized clinical trial of exercise during pregnancy to prevent gestational diabetes mellitus and improve pregnancy outcome in overweight and obese pregnant women. *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, 216(4), 340– 351. doi:10.1016/j.ajog.2017.01.0370
- Watson, B., Fuller-Tyszkiewicz, M., Broadbent, J. & Skouteris, H. (2017). Development and validation of a tailored measure of body image for pregnant women. *Psychol Assess*, 29, 1363–75. <https://doi.org/10.1037/pas0000441>
- Weaver, A.D., & Byers, E.S. (2006). The relationships among body image, body mass index, exercise, and sexual functioning in heterosexual women. *Psychol Women Quarter*, 30, 333–339. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1471-6402.2006.00308.x>
- Weiss, J.L, Malone, F.D., Emig, D., Ball, R.H., Nyberg, D.A., ve ark. (2004). Obesity, obstetric complications and cesarean delivery rate a population-based screening study. *Am J Obstet Gynecol*, 190:1091-1097. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ajog.2003.09.058>

- Widen, E. M., & Gallagher, D. (2014). Body composition changes in pregnancy: measurement, predictors and outcomes. *European journal of clinical nutrition*, 68(6), 643–652. <https://doi.org/10.1038/ejcn.2014.40>
- Woertman, L., & van den Brink, F. (2012). Body image and female sexual functioning and behavior: a review. *Journal of sex research*, 49(2-3), 184–211. <https://doi.org/10.1080/00224499.2012.658586>
- Yanikkerem, E., Göker, A., Üstüngörül, S. & Karakuş, A. (2016). Türkiye'deki gebe kadınların cinsel işlevleri ve evlilik uyumlarının değerlendirilmesi. *Uluslararası İktidarsızlık Araştırması Dergisi*, 28 (5), 176–183. <http://doi:10.1038/ijir.2016.26>
- Yanikkerem, Ö. E., Altıparmak, Ö. S., & Karadeniz, D. G. (2006). Gebelikte yaşanan fiziksel sağlık sorunlarının incelenmesi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 10(10). <https://doi.org/10.21560/spcd.23200>
- Yılmaz, S., & Can, R. (2023). Obezite sorunu olan ve olmayan gebelerin yaşadığı sağlık sorunlarına göre yaşam kalitesi: kesitsel çalışma. *Türkiye Diyabet ve Obezite Dergisi*, 7(1), 8-16. <https://doi.org/10.25048/tudod.1194962>
- Yurtsever, C., & Set, T. (2018). Gebelik öncesi bakım alma ve gebeliklerin planlı olma durumunun folik asit ve sigara ile ilişkisi: Kesitsel Bir Araştırma. *TJFMPC*, 12(1):43-8. <https://doi.org/10.21763/tjfmpe.399914>

8. EKLER

8.1. EK 1 Katılımcı Bilgi Formu

Sayın Katılımcı,

Bu çalışma, yüksek lisans tez çalışması için gebelikte alınan kilonun beden imajı ve cinsel memnuniyet ile ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Araştırmada sizlere araştırmacı tarafından hazırlanan anket formu uygulanacaktır. Çalışmaya katılımınız tamamen gönüllülük esasına dayalıdır. Kişisel bilgi formu aracılığıyla elde edilecek olan bilgiler gizli kalacaktır ve sadece araştırma amacıyla kullanılacaktır. Kimlik bilgilerinizi belirtmeyebilirsiniz. Araştırmaya katılımınız için sizden ücret talep edilmeyecek ve size ücret ödenmeyecektir. Sorulara içtenlikle yanıt vermeniz büyük önem taşımaktadır. Araştırmaya katılımınız için teşekkür ederim.

Araştırma yürütücüsü: Dr.Öğr. Üyesi Sibel KIYAK Yüksek Lisans Öğrencisi: Nimet ÖZCAN

* Zorunlu soruyu belirtir

1.Yaşınız *

2.Eğitim durumunuz nedir? * *Uygun olanların tümünü işaretleyin.*

Okur-yazar/İlköğretim Lise Üniversite ve üstü

3.Çalışma durumunuz nedir? * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

Çalışıyor Çalışmıyor

4.Eşinizin yaşı

5.Eşinizin eğitim durumu * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

Okur-yazar/İlköğretim Lise Üniversite ve üstü

6. Eşin çalışma durumu * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

Çalışıyor Çalışmıyor

7.Şu an yaşadığınız yer aşağıdakilerden hangisidir? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

İl İlçe

8.Kaç yıllık evlisiniz? *

9.Aile tipiniz? * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

Çekirdek aile Geniş aile

10. Ailenizin aylık gelirini nasıl değerlendiriyorsunuz? * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

İyi Orta Kötü

B.Obstetrik Özellikler

1.Kaçıncı gebelik haftasındasınız? *

2.Gebelikten önceki kilonuz nedir? *

3.Gebelikte şu ana dek aldığımız kilo nedir? *

4.Şu anki kilonuz? *

5.Boyunuz? *

6.Kaçıncı gebeliğiniz? *

7.İsteyerek mi gebe kaldınız? * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

Evet Hayır

8.Çocuk sayınız nedir? *

9.Gebelik kontrollerine düzenli gidiyor musunuz? * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

Evet Hayır

10.Gebelik sürecinizde herhangi bir sağlık problemi yaşadınız mı ? * *Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.*

Evet Hayır

8.2. EK 2 Gebelikte Beden İmajı Ölçeği

Aşağıda, gebelik sırasında vücudunuzun çeşitli yönleriyle ilgili ifadelerin bir listesi bulunmaktadır. Lütfen şu anki gebeliğinizi ve gebelik haftanızı düşünerek cevap veriniz.

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
(1) Gebelik kilomu düşünerek çok zaman harcıyorum.					
(2) Gebelikteki aldığım kiloları düşünerek çok zaman harcıyorum					
(3) Gebeliğim sırasında vücut şeklimi düşünerek çok zaman harcıyorum					
(4) Gebeliğim de daha ince bir bedene sahip olmayı istiyorum.					
(5) Gebeyken eşimin bedenimi çıplak görmesini istemiyorum.					
(6) Başkalarının gebeliğimde bedenimi çıplak görmesini istemiyorum.					
(7) Gebelikte eşimin bedenimi çekici bulmamasından endişe duyuyorum					
(8) Gebelikte bedenimin nasıl görüldüğünden çok benim nasıl hissettiğim önemlidir.					
(9) Gebelikte bedenimin görüntüsünden çok ne yapabildiğimle ilgileniyorum					
(10) Gebelikte bedenimin görüntüsünden çok işlevleriyle ilgileniyorum					
(11) Gebelikte memelerimin görüntüsünden çok işlevleriyle ilgileniyorum.					
(12) Gebelikte karnımın görüntüsünden çok işlevleriyle ilgileniyorum.					

Aşağıda, gebelik sırasında vücudunuzdaki değişikliklerle ilgili duygularınızı soran soruların bir listesi bulunmaktadır. Lütfen şu anki gebeliğinizi ve gebelik haftanızı düşünerek cevap verin.

	Oldukça memnunum	Biraz memnunum	Karasızım	Memnun değilim	Kesinlikle memnun değilim
(13) Gebelikte kas gücünüzden memnunsunuz?					
(14) Gebeliğinizle ilgili vücut esnekliğinizdeki değişikliklerden memnunsunuz?					
(15) Gebeliğinizle ilgili gücünüzdeki değişikliklerden memnunsunuz?					
(16) Gebeliğinizle ilgili enerji düzeyinizdeki değişikliklerden memnunsunuz?					
(17) Gebeliğinizle ilgili kas gücünüzdeki değişikliklerden memnunsunuz?					
(18) Gebeliğinizle ilgili değişen beden esnekliğinizden memnunsunuz?					
(19) Gebeliğinizle ilgili değişen gücünüzden memnunsunuz?					
(20) Gebeliğinizle ilgili yüzünüzün görünümünden memnunsunuz?					
(21) Gebeliğinizde saçlarınızdan memnunsunuz?					
(22) Gebeliğinizle ilgili cilt rengi değişimlerinizden memnunsunuz?					
(23) Gebeliğinizle ilgili saçlarınızdaki değişikliklerden memnunsunuz?					
(24) Gebeliğinizde göğüs bölgenizden memnunsunuz?					
(25) Gebeliğinizde omuz genişliğinizden memnunsunuz?					
(26) Gebeliğinizde ayak bileklerinizden memnunsunuz?					
(27) Gebeliğinizde kollarınızdan memnunsunuz?					
(28) Gebeliğinizde ellerinizden memnunsunuz?					
(29) Gebeliğinizde bedeninizdeki su tutulumundan (ödem) memnunsunuz?					

Aşağıda gebelik sırasındaki davranışlarınız hakkında sorulan soruların bir listesi bulunmaktadır.

Lütfen şu anki gebeliğinizi ve gebelik haftanızı düşünerek cevap veriniz.

	Hiç yapmadım	Nadiren yaptım	Bazen yaptım	Sık yaptım	Sürekli yaptım
(30) Gebelikte bedeniniz sarsılacağı için egzersiz yapmaktan kaçınırmısınız?					
(31) Gebelikte bedeninizi beğenmediğiniz için sosyal aktivitelere (piknik vb.)gitmediğiniz olur mu?					
(32) Gebeliğinizde kendinizi daha ince hissetmek için yediklerinizi kısıtladınız mı?					
(33) Gebelikteki beden şekliniz hakkında endişelendiğiniz için egzersiz yapmanız gerektiğini düşünüyor düşünür müsünüz?					
(34) Gebelikteki kilonuz hakkında endişelendiğiniz için egzersiz yapmanız gerektiğini düşünür müsünüz?					

8.3. EK 3 Kadın Cinsel Memnuniyet Ölçeği

Sayın Katılımcı; aşağıdaki soruları yanıtlarken size en uygun cevabı işaretleyiniz.

<p>1) Şu anki cinsel yaşamımdan genel olarak memnunum.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kesinlikle Katılmıyorum2. Katılmıyorum3. Kararsızım4. Katılıyorum5. Kesinlikle Katılıyorum	<p>8) Eşim ve ben cinsel yaşamımızı yeterince konuşmuyor ve paylaşmıyoruz.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Kesinlikle Katılmıyorum4. Katılmıyorum3. Kararsızım2. Katılıyorum1. Kesinlikle Katılıyorum
<p>2) Cinsel yaşamımda bir şeylerin eksik olduğunu hissediyorum.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Kesinlikle Katılmıyorum4. Katılmıyorum3. Kararsızım2. Katılıyorum1. Kesinlikle Katılıyorum	<p>9) Eşim cinsel yaşamımız hakkında konuşmak istediğinde rahatlıkla konuşurum.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kesinlikle Katılmıyorum2. Katılmıyorum3. Kararsızım4. Katılıyorum5. Kesinlikle Katılıyorum
<p>3) Cinsel yaşamımda duygusal olarak eşimle yeterince yakınlaşamadığımı hissediyorum.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Kesinlikle Katılmıyorum4. Katılmıyorum3. Kararsızım2. Katılıyorum1. Kesinlikle Katılıyorum	<p>10) Cinsel yaşamımız hakkında konuşmak istediğimde eşim benimle rahatlıkla konuşur.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kesinlikle Katılmıyorum2. Katılmıyorum3. Kararsızım4. Katılıyorum5. Kesinlikle Katılıyorum
<p>4) Öpüşme, cinsel ilişkide bulunma gibi yaşadığım cinsel yakınlaşmaların sıklığından memnunum.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kesinlikle Katılmıyorum2. Katılmıyorum3. Kararsızım4. Katılıyorum5. Kesinlikle Katılıyorum	<p>11) Eşim istediğinde ona olan en derin duygu ve hislerimi rahatlıkla açıklarım.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kesinlikle Katılmıyorum2. Katılmıyorum3. Kararsızım4. Katılıyorum5. Kesinlikle Katılıyorum
<p>5) Uyarılma, orgazm, ilişki sıklığı, eşimle uyum ve iletişim gibi konularda önemli bir sorun ya da endişe yaşamıyorum.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kesinlikle Katılmıyorum2. Katılmıyorum3. Kararsızım4. Katılıyorum5. Kesinlikle Katılıyorum	<p>12) Ben istediğimde eşim bana olan en derin duygu ve hislerini rahatlıkla açıklar.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kesinlikle Katılmıyorum2. Katılmıyorum3. Kararsızım4. Katılıyorum5. Kesinlikle Katılıyorum
<p>6) Şu anki cinsel yaşamınız sizin için ne kadar tatmin edici?</p> <ol style="list-style-type: none">5. Tamamen tatminkar4. Oldukça tatminkar3. Tatminkar2. Çok tatminkar değil1. Hiç tatminkar değil	<p>13) Eşimin benim cinsel istek ve arzularımın yeterince farkında olmadığını ya da önemsemediğini düşünüyorum.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Kesinlikle Katılmıyorum4. Katılmıyorum3. Kararsızım2. Katılıyorum1. Kesinlikle Katılıyorum
<p>7) Cinsel yaşamımız hakkında konuşmak istediğimde eşim çoğu kez kendini savunucu bir tutum içine girer.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Kesinlikle Katılmıyorum4. Katılmıyorum3. Kararsızım2. Katılıyorum1. Kesinlikle Katılıyorum	<p>14) Eşimle cinsel açıdan genel olarak uyumlu olmadığımızı düşünüyorum.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Kesinlikle Katılmıyorum4. Katılmıyorum3. Kararsızım2. Katılıyorum1. Kesinlikle Katılıyorum

<p>15) Eşimin cinsellik ile ilgili inanç ve tutumlarının benimkilerden çok farklı olduğunu düşünüyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>23) Cinsel sorunlarım yüzünden eşimin beni eksik bir kadın olarak görmesinden endişe duyuyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>
<p>16) Cinsel yakınlaşma ile ilgili ihtiyaç ve arzular açısından ben ve eşimin farklı olduğumuzu düşünüyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>24) Cinsel sorunlarım yüzünden eşimi hayal kırıklığına uğrattığımı düşünüyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>
<p>17) Birbirimizi fiziksel olarak yeterince çekici bulmadığımızı düşünüyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>25) Cinsel sorunlarım canımı sıkıyor.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>
<p>18) Eşimle cinsel tarz ve tercihlerimizin uyumlu olmadığını düşünüyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>26) Cinsel sorunlarım cinsel tatminsizlik yaşamama neden oluyor.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>
<p>19) Cinsel sorunlarımın eşimi sinirlendireceğinden endişeleniyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>27) Cinsel sorunlarım yüzünden eşim dışında bir başkasıyla ilişki yaşamaktan endişeleniyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>
<p>20) Cinsel sorunlarımın ilişkimizi olumsuz etkileyeceğinden endişeleniyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>28) Cinsel sorunlarımın bağlı endişelerim yüzünden kendimi algılayışım etkileniyor.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>
<p>21) Cinsel sorunlarım yüzünden eşimin başka biri ile ilişki yaşamasından endişeleniyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>29) Cinsel sorunlarımın bağlı endişelerim yüzünden kendimi kötü hissediyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>
<p>22) Eşimin cinsel olarak tatmin olmadığından endişeleniyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>	<p>30) Cinsel sorunlarımdan rahatsız oluyor ve öfke duyuyorum.</p> <p>5. Kesinlikle Katılmıyorum 4. Katılmıyorum 3. Kararsızım 2. Katılıyorum 1. Kesinlikle Katılıyorum</p>

8.4. EK 4 Etik Kurul Belgesi

T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

Toplantı Sayısı: 35

Toplantı Tarihi: 05.07.2023

Karar Sayısı:2023/491:(Başvuru ID:14700) N.E.Ü. Seydişehir Kamil Akkanat Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Sibel KIYAK'ın "**Gebelikte Kilo Alımının Beden İmajı ve Cinsel Memnuniyet ile İlişkisi**" başlıklı yüksek lisans tez çalışması ile ilgili başvurusu görüşüldü. Öğrenci Nimet ÖZCAN'ın yüksek lisans tez çalışmasının N.E.Ü. Seydişehir Kamil Akkanat Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Sibel KIYAK'ın sorumluluğunda yürütülmesinin uygun olduğuna oybirliği ile karar verilmiştir.

Not: Çalışma ile ilgili gerekli izin ve yasal sorumluluk araştırmacıya aittir.

Sorumlu Araştırmacı: Dr. Öğr. Üyesi Sibel KIYAK
Yardımcı Araştırmacılar: Yüksek Lisans Öğrencisi Nimet ÖZCAN

ASLI GİBİDİR
05.07.2023

Prof. Dr. Emine GEÇKİL
Etik Kurulu Başkanı

8.5. EK 5 Ölçek İzinleri

Gebelikte Beden İmajı Ölçeği izin belgesi

Nigmet Özcan

Alıcı: cigdemkakasci

13 Mar 2023 12:39

Sayın **Kakaşçı**, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü'nde YL yapmaktayım. "Gebelikte alınan kilonun beden imajı ve cinsel doyum ile ilişkisi" konulu tez çalışmam için "Gebelikte Beden İmajı" ölçeğin kullanım iznini ve Türkçe halini rica ediyorum. Ölçekte dikkat edilmesi gereken noktaları belirtmenizi rica ediyorum. Saygılarımla.

Hem. Nimet Özcan

Tel No

Çiğdem Gün Kakaşçı

Alıcı: ben

13 Mar 2023 12:46

Merhabalar, kullanabilirsiniz.

İyi çalışmalar dilerim.

Kadınlarda Cinsel Memnuniyet Ölçeği izin belgesi

Kimden: Serpil abalı

Konu: Ynt: Ölçek izin

Tarih: 16 May 2023 00:42:19

Kime: Nimet Çardakkol

Bilgi: ergul aslan

Sayın Çardakkol;

Ölçeği kullanmanızdan memnuniyet duyarız. Ve başarılar dilerim. Tam metni, ölçeği ve değerlendirmesini ekte gönderiyorum.

Kolaylıklar diliyorum

Alıntılamaı aşağıdaki gibi yapabilirsiniz:

Cetin, S. A., & Aslan, E. (2018). Validity and Reliability of the Turkish Version of the Sexual Satisfaction Scale for Women. *Sexuality & Culture*, 22(3), 881-893.

Nimet Çardakkol < >, 15 May 2023 Pzt, 22:40 tarihinde şunu yazdı:

Sayın Çetin ;

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalında, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği yüksek lisans yapmaktayım.

Dr.Öğr. Üyesi Sibel Kıyak danışmanlığında "Gebelikte alınan kilonun beden imajı ve cinsel doyum : Karşılaştırmalı bir çalışma" konulu tez çalışmamda "Kadınlarda Cinsel Memnuniyet Ölçeğini"ni kullanabilmek için izninizi rica etmekteyim. Ölçeğin Türkçe halini de rica ediyorum .

Saygılarımla,
Nimet Özcan

8.6. EK 6 Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

Sayın Katılımcı;

Bu çalışma Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği yüksek lisans tezi olarak yürütülmektedir. Çalışma gebelikte alınan kilonun beden imajı ve cinsel doyum ile ilişkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Toplanan veriler yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Araştırmaya katılmak konusunda gönüllü olmanız esastır. Gizliliği sağlamak için isim alınmayacaktır. Katılımcı kriterleri aşağıda verilmiştir. Kriterlere uygunluk sağlamanız durumunda katılımınız uygundur.

- 18 yaş ve üzeri olan
- Türkçe okuryazarlığı olan
- En az ilkokul mezunu olan
- Spontan gebe kalmış olan
- Sağlıklı fetüse sahip olan
- 3. trimesterde olan
- Evli olan
- İnternet erişimi olan gebeler **katılabilir**.
- Gebe için cinsel ilişkinin hekim tarafından yasaklandığı durumu olan (düşük, erken doğum riski, plesanta previa, erken membran rüptürü)
- Hipertansiyon, diyabetes mellitus vb. kronik bir hastalığı olan
- İletişime engel bir durum olan gebeler **katılamaz**.

Araştırmacıların;

Adı-Soyadı

Dr. Öğretim Üyesi Sibel Kıyak [REDACTED]

Yüksek Lisans öğrencisi Nimet Özcan ([REDACTED])

GÖNÜLLÜ ONAMI (Evet ya da Hayır şikkını tıklayınız)

Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formundaki tüm açıklamaları okudum. Bana, yukarıda konusu ve amacı belirtilen araştırma ile ilgili yazılı ve sözlü açıklama, aşağıda adı belirtilen sorumlu araştırmacı tarafından yapıldı. Araştırmaya gönüllü olarak katıldığımı, istediğim zaman gerekçeli veya gerekçesiz olarak araştırmadan ayrılabileceğimi ve kendi isteğime bakılmaksızın araştırmacı tarafından araştırma dışı bırakılabileceğimi biliyorum. Söz konusu araştırmaya, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın kendi rızamla katılmayı kabul ediyorum.

- Evet kabul ediyorum
 Hayır kabul etmiyorum